

BASEMENT COPY

WIN LIBRARY

Agendum voor de Synode

der

Christelijke Geref. Kerk

Te Vergaderen te Chicago, Ill.,
17 Juni en volgende dagen,
1914.

Agenda

1914

c. 2

Agendum voor de Synode

der

Christelijke Geref. Kerk

Te Vergaderen te Chicago, Ill.,
17 Juni en volgende dagen,
1914.

AFGEVAARDIGDEN TER SYNODE.

Classis Grand Rapids Oost.

Primi.

P. Ekster Leeraar
 J. J. Weersing L
 Dr. Y. P. De Jong L
 J. B. Hulst Ouderling
 B. Sevensma O
 A. Bierema O

Secundi.

J. Groen Leeraar
 M. Schans L
 J. Mulder L
 C. Smitter Ouderling
 L. Drukker O
 G. Sinke O

Classis Grand Rapids West.

E. J. Tanis Leeraar
 Dr. J. Van Lonkhuyzen L
 L. Veltkamp L
 J. De Boer Ouderling
 G. J. Haan O
 E. Hekman O

S. Eldersveld Leeraar
 J. C. Schaap L
 J. L. Van Tielen L
 W. Hoek Ouderling
 A. Rodenhuis O
 E. J. Smitter O

Classis Hackensack.

D. De Beer Leeraar
 K. Poppen L
 J. A. Westervelt L
 J. V. Bogert Ouderling
 P. Stam O
 E. Van der Vliet O

.....

 A. Demarest Ouderling
 L. Bewkes O
 Geo. Barrowclough O

Classis Holland.

P. A. Hoekstra Leeraar
 M. Van Vessem L
 W. D. Van der Werp L
 R. Mulder Ouderling
 D. W. Jellema O
 H. H. Snieders O

E. J. Tuuk Leeraar
 J. Wijngaarden L
 R. L. Haan L
 M. Notier Ouderling
 J. J. Heeringa O
 A. C. Rinck O

Classis Hudson.

G. Westenberg Leeraar
 R. Bolt L
 J. Keizer L
 J. Van der Plaats Ouderling
 D. Dijkstra O
 F. Zeeuw O

M. Botbijn Leeraar
 F. Welandt L
 D. Maring L
 W. Louwe Ouderling
 J. Glashouwer O
 D. Leeuwen O

Classis Illinois.

J. Manni	Leeraar	H. Guikema.....	Leeraar
W. Stuart	L	G. J. Haan.....	L
D. Zwier	L	O. J. Vos.....	L
L. Bere	Ouderling	R. Jaarsma	Ouderling
H. Boonstra	O	L. Holstein	O
F. A. Van Zomeren.....	O	P. Verhulst	O

Classis Muskegon.

J. Bruinooge	Leeraar	H. Keegstra	Leeraar
J. Haveman	L	B. H. Einink.....	L
H. J. Mulder	L	J. L. Heeres.....	L
J. Schreur	Ouderling	A. H. Scholtens..	Ouderling
E. Nijlaan	O	G. Klooster	O
F. Hendriks	O	B. Van der Ploeg.....	O

Classis Orange City.

F. Stuart	Leeraar	P. Van Vliet.....	Leeraar
J. Timmermann	L	M. Van der Heide.....	L
J. M. Voortman.....	L	L. Ypma	L
J. S. Adema	Ouderling	P. Zwagerman...	Ouderling
K. De Vries.....	O	H. De Vries.....	O
D. J. Ter Maat.....	O	J. Wiersma	O

Classis Ostfriesland.

D. J. Meyer.....	Leeraar	F. Schuurmann	Leeraar
B. Nagel	L	H. Ahuis	L
J. Plesscher	L	C. Bode	L
J. Lolling	Ouderling	E. Brouwer	Ouderling
P. Limburg	O	H. Hempen	O
J. Cooper	O	M. T. Bakker	O

Classis Pacific.

M. Borduin	Leeraar	T. Jongbloed	Leeraar
N. Gelderloos	L	W. Meyer	L
A. Guikema	L	C. Vriesman.....	L
J. Slotemaker ...	Ouderling	D. Hoekstra	Ouderling
R. Kooi	O	P. De Boer	O
A. Witte	O	R. Kingma	O

Classis Pella.

H. Bultema	Leeraar	I. Van Dellen.....	Leeraar
H. Danhof	L	W. De Groot.....	L
C. De Leeuw.....	L	J. I. Fles.....	L
A. Van Duren...Ouderling		Wm. Vos	Ouderling
H. Overbergen	O	A. G. Vos	O
Chas. Van der Kooy.....	O	G. Pakkebier	O

Classis Sioux Center.

J. Holwerda	Leeraar	J. M. Bijleveld....	Leeraar
H. M. Van der Ploeg....	L	M. De Boer.....	L
P. Jonker	L	J. H. Beld.....	L
G. Van Otterloo..	Ouderling	W. Bierma	Ouderling
P. Nieveen	O	M. Kooistra	O
B. Brink	O	T. Van der Lugt.....	O

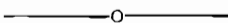
Classis Zeeland.

A. Keizer	Leeraar	J. H. Geerlings....	Leeraar
E. J. Krohne.....	L	R. B. Kuiper.....	L
J. Smitter	L	H. Bakker	L
A. Bosch	Ouderling	T. Van Eeuwen..	Ouderling
J. Miedema	O	H. Richterink	O
H. Goodijk	O	H. Buter	O

VOORARBEID.

Op Dinsdagavond, 16 Juni, 1914, om kwart voor acht, zoo de Heere wil, Ure des Gebeds voor de Synode, in het kerkgebouw der Eerste Christ. Geref. kerk, hoek van 111th en State Sts., Roseland, Chicago, Ill. Voorganger, de President der vorige Synodale Vergadering. Deze opent ook de Eerw. Synode op Woensdag, 17 Juni, des voormiddags om 10 ure, in de Derde Chr. Geref. Kerk, Roseland, Chicago, aan den hoek van 109th Place en Perry Ave. Na gebed en toespraak roept hij de deputaten op en leidt de verkiezing van den president, vice-president en scribae der Synode. De verkozen president aanvaardt zijn taak. Hij leest de *Openlijke Verklaring* voor, door de Synode met "ja" te beaamen. Bepaling van wijze van arbeiden en uren van zitting. De president benoemt eene commissie tot verdeeling der voorstellen en rubrieken van 't Agendum onder verschillende commissies, desgewenscht met voordracht van de leden er van, en commissies tot ontvangst van deputaten van Correspondentie-Kerken.

Men vergelijke voor elke Rubriek de in Rubriek IX genoemde VERSLAGEN, en zie de desbetreffende RAPPORTEN.

I. THEOLOGISCHE SCHOOL EN COLLEGE.

De Synode *vermindere* het aantal Curatoren tot één voor elke Classis:

a. Omreden de zeer groote onkosten, die aan elke vergadering van het Curatorium verbonden zijn;

b. Omreden dat ter oorzaak van den bestendigen groei der Kerk, en als gevolg daarvan, de vermeerdering van het aantal der Classes, ook het Curatorium aangroeit tot een grooter lichaam dan wel noodzakelijk of wenschelijk is.

(*Classis Grand Rapids Oost.*)

De Synode *vermindere* het getal Curatoren van elke Classis tot de helft. Gronden daarvoor zijn: (a) Om onnoodige kosten te besparen. (b) Omdat met eenige wijziging, het werk van het Curatorium verminderd kan worden.

(*Classis Muskegon.*)

De Synode *vermindere* het getal der Curatoren tot de helft, zoodat niet twee, maar slechts één Curator jaarlijks de examens behoeft bij te wonen.

(*Classis Illinois.*)

De Classis Pacific, kennis genomen hebbende van het besluit der Classis Grand Rapids Oost, in zake de vermindering van het aantal curatoren voor de Theol. School, verzoekt de Synode op dit verzoek niet in te gaan, maar te blijven bij de tegenwoordig van kracht zijnde bepaling.

(*Classis Pacific.*)

De Classis adviseert der Synode dat het aantal der Class. vertegenwoordigers in het Curatorium niet verminderd worde: (a) Om de gewichtige periode waarin wij thans verkeerden, en (b) Omdat er in onze kerken verschil is van opvatting in zake de opleiding.

(*Classis Hudson.*)

De Synode bepale, dat de Commissie van het Curatorium,

VII

welke de zaken der Theol. School behartigt tusschen de jaarlijkse Curatoren vergaderingen in, van hare handelingen telkens verslag geve aan de Curatoren der Classes, die niet in deze Comm. vertegenwoordigd zijn, opdat deze op de vergadering hunner Classis geregeld kunnen rapporteeren. (*Classis Sioux Center.*)

De Synode besluite voortaan de volgende methode te volgen in het benoemen van Professoren in de Theologie:

Elke Classis nomineere een candidaat op een harer vergaderingen, niet later dan die, waarop de stukken voor de Algemeene Synode worden ingeleverd. Deze candidaat behoeft niet noodzakelijk lid derzelfde Classis te zijn. Deze kandidaten worden zoo spoedig mogelijk in de classicale verslagen, of anderszins, ter kennis der kerken gebracht. Ook hebbe de Synode het recht om een getal van niet meer dan drie kandidaten bij dat der Classes te voegen. Uit dit gestelde gros worde op een te voren bepaalden tijd, met twee-derde meerderheid, een Professor in de Theologie gekozen.

Motieven:

a. De afgevaardigden ter Synode zullen langs dezen weg ruim den tijd hebben om te overwegen wie voor dit gewichtig ambt het meest geschikt is; dit was in het verleden niet het geval.

b. Er zal langs dezen weg minder kans zijn voor partijdigheid, overhaasting of verkeerden invloed.

c. De zaak der benoeming van Theologische Professoren zal dan meer de zaak worden van heel de Kerk, overmits het zal gaan van kerkeraad tot Classis, en van Classis tot Synode.

(*Classis Grand Rapids Oost.*)

De Classis steunt het voorstel van Classis Grand Rapids Oost in het benoemen van Proff. in de Theologie, zooals voorkomt in "De Wachter" van 4 Maart. (*Classis Orange City.*)

De Synode benoeme niet meer „ad vitam.”

Gronden:

1. Omdat het te bindend is voor de Kerk;

VIII

2. Omdat het niet wenschelijk is voor den betrokken persoon, bijaldien hij zijn ontslag zou moeten ontvangen.

(*Classis Orange City.*)

De Synode ga niet over tot herbenoeming van een Professor tenzij ze ten volle overtuigd is, dat de betrokken persoon ten volle beantwoordt aan de vereischen van Acta Synodi 1910, Art. 56.

(*Classis Orange City.*)

De Synode overwege, of het niet noodzakelijk is, om een vijfde Professor te benoemen in de Theologische Faculteit. Gronden: a. Omdat het aantal vakken, inzonderheid in de Exegetische Theologie, vele zijn, zoodat de Professor overladen wordt door den arbeid. b. Omdat bij de uitbreiding van het College Department, de Theologische Professoren meer tijd noodig hebben tot grondige studie in hunne vakken, opdat er evenredigheid zij.

(*Classis Muskegon.*)

De Synode benoeme een Professor uitsluitend voor de Nederlandsche taal, gelijk ook zeer waarschijnlijk een dergelijk voorstel van het Curatorium ter Synode komen zal.

(*Classis Orange City.*)

De Synode blijve bij haar besluit, om het gebouw der Theol. School niet te verkoopen. Acta 1912, Art. 39, VI, 1.

(*Classis Sioux Center.*)

De Synode blijve bij haar genomen besluit betreffende het niet verkoopen van het gebouw onzer Theologische School. Zie Acta 1912, Art. 39, 6.

(*Classis Holland.*)

De Synode neme maatregelen voor de zorg, dat het *archief* aan onze Theol. School, zooveel mogelijk compleet zij.

(*Classis Zeeland.*)

De Synode neme stappen om de "Academy" over te dragen aan eene op te richten Vereeniging voor Gereformeerd Middelbaar Onderwijs in Michigan.

(*Classis Sioux Center.*)

II. HEIDEN ZENDING.

Namens de *Deputaten voor de Heiden Zending*:

1. De Synode hechte hare adhaesie aan de verplaatsing der Opleiding school van Tohatchi naar Rehoboth. Dit geschiedde vanwege het vertrek van Ds. L. P. Brink en op advies der Conferentie.

De Synode overwege of de Opleiding school bestendig zal worden en zoal, onder welke voorwaarden.

In deze zaak is het advies van de Conferentie als volgt: "Conference expresses the conviction that the Training school for native helpers is one of the most important factors in our Mission Work. And that we should keep the Training school at Rehoboth, New Mexico. That this work be extended and placed on a permanent basis."

2. De Synode lette op een geschil tusschen de roepende Kerken Roseland, Paterson en de Deputaten.

Deze gemeenten betalen het salaris van een Zendeling en vorderen van de Kerk in 't algemeen de overige uitgaven.

De Deputaten staande voor de Zendingsorde aangenomen en vastgesteld door de Synode 1912 meenen dat deze roepende kerken gehouden zijn te zorgen voor alle uitgaven op de zendingsposten door haar bezet. Zie Art. 8, Z. O.

Deze kerken beroepen zich echter op het feit dat ze reeds werkzaam waren vóór de Synode van 1912 en daarom recht hebben op de bepalingen door de Synode van 1910 aangenomen. Zie Art. 43 en 44.

3. De Synode benoeme iemand die al zijn tijd besteden zal ten bate der algemeene Zendings belangen der Kerk: Joden, Inwendige, Heiden.

a. Om de kerken beter in te lichten en meerderen ijver zien op te wekken.

b. Om particuliere gaven in te winnen en

c. Collecten opnemen die naar rato verdeeld worden volgens een door de Synode vastgesteld Budget.

d. Hij zij lid *ex-officio*, der drie Commissies, die in overleg met hem zijn arbeid regelen.

4. Waar al de door de Synode bezette posten overgedragen zijn, wekke de Synode kerken en Classes op om het veld uit te breiden door opname van Blanco Canyon in het Noordoosten en van Beautiful Mountain in het Noordwesten van ons Zendingsveld. Slechts vijf uit de dertien Classes hebben tot dusver of als Classis of door roepende kerk of kerken in haar midden een gedeelte van het Zendingsveld onder Navahoes en Zunies overgenomen.

(*Deputaten, Heiden Zending.*)

Aangezien de tegenwoordige *zendings-methode* op het gebied der Heiden zending min of meer wrijving veroorzaakt:

a. Wijl er geene algemeene vertegenwoordiging op den „Board” is zooals vroeger en derhalve er nu geen officieele rapporten meer komen aan de Classes en Kerkeraden;

b. Wijl de geheele Kerk wel wordt geroepen om scholen, kerken en andere gebouwen op te richten en te onderhouden, zonder er zeggenschap over te hebben, anders niet dan door den „Board” waarin maar eenige Classes vertegenwoordigd zijn;

c. Wijl deze frictie den zendingsijver verdooft:

Daarom berame de Synode wegen en middelen om de zendings-methode zoo te regelen, dat de geheele Kerk mede in het zendingswerk inleven kan, en wel in dier voege, dat de Synode in elke Classis (die niet op den „Board” vertegenwoordigd is) benoeme of late benoemen een deputaat der Heiden zending buiten den bestaanden Board en geve deze broederen mede informatie alsook zeggenschap over het aanwijzen van zendingsposten, over het oprichten en onderhouden van gebouwen en over alle zaken van gewicht, die betrekking hebben op den arbeid der Heiden zending. Ook drage de Synode den „Board” op, om eens per jaar volledige rapporten den Classes te doen toe komen, opdat geheel de Kerk in het werk der Heiden zending deel nemen kan.

(*Classis Ostfriesland.*)

De Synode drage aan het Curatorium op vast te stellen welke de *Missionaire vakken* zijn, waarvan gesproken wordt in Art. 14 der Zendingsorde en drage aan hetzelfde lichaam op te zorgen dat hierin onderwijs gegeven worde aan onze School.

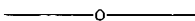
XI

Gronden: a. Er is onzekerheid in dezen; b. Thans wordt er schijnbaar geen onderwijs in gegeven. (*Classis Holland.*)

De Synode spreke uit het al of niet wenschelijke van „*Laymen-workers*” rechtstreeks bezig in zendingswerk op ons zendingsveld en bepale hun kerkelijke positie. Reden: Omdat er reeds zulk een arbeider is, hoewel er niet van gesproken wordt in de Zendingsorde en er ook geen provisie voor gemaakt is in deze Orde. (*Classis Holland.*)

De Synode voege aan Art. 21 der Zendingsorde toe de volgende zinsnede: „Waarvoor niet in aanmerking kunnen komen, noch als primi, noch als secundi, personen, die als deputaten der zendende kerk of kerken optreden.” Grond: Omdat anders in één persoon twee betrekkelijk tegenover elkaar staande partijen vertegenwoordigd worden. Zie Art. 22, Zendingsorde. (*Classis Holland.*)

De Synode neme in overweging of het niet goed zoude zijn, dat in de nieuwe Zendings Orde (Art. 22) bepaald worde, dat, behalve de Synodale deputaten ook een of meer inspecteuren uit zulke Classes zullen gekozen worden, waar gemeenten zijn die eigen zendelingen in het veld hebben. (*Classis Hudson.*)

III. JODEN- EN MOHAMMEDANEN-ZENDING.

1. That Synod take full charge of the Paterson Hebrew mission. Reasons:

a. We believe that the present board is inclined to transfer it to our church if so desired.

b. It is almost entirely supported, financially and morally by our people.

c. We believe no money is needed now to procure *this* mission, whereas in Chicago a large amount is asked for only a small part of the mission, notwithstanding the fact that our Synod did contribute from \$3—\$4000 per year to it.

d. It seems to be the desire of many of our people to have a Jewish mission of our own.

XII

2. That if Synod takes full charge of the Paterson Hebrew Mission that the Synod then give an annual increase of at least \$500 (Five Hundred Dollars) for the maintainance of said mission work. *(Classis Hackensack.)*

De Synode bevele aan, éene collecte in het jaar voor de zending onder Mohammedanen, en geve die voorloopig aan eene Gereformeerde Kerk die aan deze Zending doet.

(Kerkeraad, Graafschap, Mich.)

IV. PUBLICATIE ZAKEN.

The Synod renew negotiations with the Banner of Truth Publishing Co. for the purchase of its publication, "*The Banner*". If this cannot be done, the Synod resolve to publish an official organ of its own in the American language.

Grounds:

a. The possession of an official organ in the American language will place our American-speaking churches on an equal footing with the others.

b. The Church should have control of the contents of "*The Banner*", inasmuch as it represents the Christian Reformed denomination before the American world, and exerts a growing influence in our own circle.

c. The undesirability of being represented by a personally owned and edited paper. *(Classis Illinois.)*

De Synode geve Ds. L. J. Hulst eenige gratificatie voor zijn arbeid in zake het geregeld beantwoorden der aan „De Wachter” opgezonden vragen. *(Classis Illinois.)*

De Synode geve de Comm. van Toezicht op De Wachter een jaarlijksche gratificatie voor de veelvoudige en verantwoordelijke taak haar op de schouders gelegd. *(Classis Zeeland.)*

V. KERKENORDE ZAKEN.

De Classis verzoekt de Synode, in verband met de revisie der Kerkenorde, Pagina 10, § 1, aldus te lezen: „Daar de korte bediening eener kerk doorgaans tegen haar belang strijdt, wordt den kerkeraden niet toegestaan om leeraren binnen de twee jaren te beroepen, zonder toestemming der Classis tot welke de leeraar behoort.”
(*Classis Muskegon.*)

De Synode schrappe het laatste lid van Art. 35, parag. 3, b., Acta Synodi 1906 (zonder advies der Classis) en neme de volgende lezing aan: „Het tweemaal beroepen van denzelfden leeraar in dezelfde vacature, mag niet geschieden binnen het jaar. Gronden: Omdat daardoor soms en gemeenten en leeraren in moeilijkheden komen, en het ook niet met de roeping kan bestaan.”
(*Classis Muskegon.*)

Overmits, wat wij tot hiertoe inzake beroepbaarheid onzer predikanten hebben—Art. 5, 9—niet voldoende blijkt, make de Synode een nadere bepaling in zake den tijd, wanneer een dienstdoend leeraar elders op een drietal mag geplaatst worden. De consulent zie toe op de naleving van zulk eene bepaling. In bijzondere gevallen oordeele de Classis. (*Classis Zeeland.*)

De Synode late de uitdrukking „betrekkelijk korten tijd” in Art. V., Par. 9 onzer K. O. vervallen, en geve in plaats daarvan een bepaalden tijd aan, aangezien:

1. De uitdrukking „betrekkelijk korten tijd” blijkbaar zeer verschillend opgevat wordt;

2. Zooveel mogelijk dient voorkomen te worden, dat genoemde Par. aanleiding geve, dat in zake het beroepen van een Dienaar des Woords de eene kerkeraad het doen van den anderen in ons kerkelijk Blad afkeurt. (*Kerkeraad, Kenosha, Wis.*)

Aangezien onze K. O. niets zegt betreffende het bedanken voor het lidmaatschap door leden, die onder kerkelijke behandeling zijn, besluite de Synode in zake dit bedanken een algemeen geldenden regel te stellen, opdat er in dezen meer unifor-

XIV

miteit besta en opdat de kerkeraden mogen weten, waaraan zij zich in dergelijke gevallen hebben te houden.

(*Classis Grand Rapids West.*)

Indien het op Pagina 11, Art. 7, parag. 2, genoemde rapport herziening Kerkenorde blijven moet, zou het dan niet noodzakelijk zijn hier meer werk van te maken? (*Classis Muskegon.*)

De Synode onderzoekt waarom Ds. F. Fortuin's Ontwerp der Kerkenorde niet in de Acta der Synode van 1912 opgenomen werd in aansluiting bij het Synodaal besluit, Art. 62, I, 2. Zij neme notitie van het stuk en bringe het voor de aandacht der kerken voor en aler de revisie der Kerkenorde ter Synodale tafel komt.

(*Classis Holland.*)

De Classis vraagt de Synode, in verband met het rapport, Herziening der Kerkenorde, Pagina 11, Art. 7, sub. 1, waar men leest: „De kerken nemen drie collecten op, enz.” Waar de Inwendige Zending nu ook Classicaal is, zal de Synode nu nog beslissen hoe dikwijls er gecollecteerd zal worden voor den arbeid in eigen kring?

(*Classis Muskegon.*)

De Synode besluite om par. 1, onder Art. XXVII, ontwerp Kerkenorde, zoo te construeeren, dat, met verwijzing naar de daarin genoemde Synodale uitspraak betreffende dit bepaald geval, deze stipulatie algemeen gesteld worde.

(*Classis Sioux Center.*)

Naar den door de Reviseurs aangegeven regel, pag. 4 onder d. en e. in hun rapport, worde ook in de bepalingen het woord „beroep” veranderd in „beroeping”, gelijk de K. O. dit heeft: Art. IV, V, X en XIV.

(*Classis Sioux Center.*)

De gemeente Prospect Park, New Jersey, Classis Hudson, zendt op advies der Classis, naar de Synode, het volgende:

1. Indien de Synode aanneemt de herziening der Kerkenorde, blijve, bij Artikelen 4, 5, 22 en 24 gehandhaafd het recht der gemeenteleden naar Art. 31 der Belijdenis, n.l.: „Wij gelooven dat de Dienaars des Woords Gods, Ouderlingen en Dia-

kenen, tot hunne Ambten behooren verkozen te worden, door wettelijke verkiezing der *Kerk*."

2. De bijbepaling, bij Art. 61, par. 6, oude Kerkenorde, blijve, n.l.: „Bij opnemng van leden moet de vraag gedaan of zij behooren tot eenig met eede of plechtige belofte verbonden geheim genootschap."

3. In Art. 67 worde ingevoegd: „Biddag of Biduur, Goede Vrijdag, Hemelvaart, Oud- en Nieuw-jaarsdag."

4. Art. 68 leze aldus: „De Dienaars zullen alom des Zondags de somma der Christelijke leer in den Heidelbergschen Catechismus vervat, kortelijk uitleggen, alzoo dat dezelve zoo veel mogelijk jaarlijks *moet* worden geëindigd."

5. Art. 79 leze aldus: „Wanneer Dienaren des Goddelijken Woords, Ouderlingen of Diakenen, een openbare grove zonde bedrijven, die der Kerk schandelijk, of ook bij de overheid strafwaardig is, zullen ze terstond door besluit des Kerkerads geschorst worden; of zij geheel van den dienst af te zetten zijn, zal voor de Dienaren des Woords aan het oordeel der Classis staan, maar voor Ouderlingen en Diakenen aan den Kerkerad met advies met een naburigen Kerkerad."

6. Art. 25 worde aldus gelezen: „Der Diakenen ambt is de aalmoezen en andere armen goederen naarstig te verzamelen en ze getrouwelijk en vlijtiglijk naar den eisch der behoeftigen, beide der ingezetenen en vreemden, *naar besluit des Kerkerads* uit te deelen, de benauwden te bezoeken en te troosten, en wel toe te zien dat de aalmoezen niet misbruikt worden, *waarvan zij rapporteeren op den Kerkerad, en de boeken jaarlijks ter inzage zullen open liggen voor de Gemeente*."

7. In Art. 41 worde de tusschen zin „zoo nochtans dat men het boven de drie maanden niet uitstelt" vervangen door: „Minstens twee malen per jaar."

(*Kerkerad, Prospect Park, Paterson, N. J.*)

Enkele op- en aanmerkingen van Cl. Orange City over het „Rapport inzake de Herziening der Kerkenorde."

a. De naam. Men late het toevoegsel „in Noord Amerika" weg. Zie Acta 1904 en Art. 46 van de Kerkenorde.

XVI

b. Men gebruike niet nu eens het woord *kerk* en dan weer *gemeente*, maar steeds hetzelfde woord. En ook spreke men niet nu eens van *beroep* en dan weer van *beroeping*, maar gebruike altijd het woord *beroeping*.

c. Van Art. 18, punt 1, schrappe men den tweeden volzin. En ook schrappe men van dat art. punt 3 en lette dan op wat de Classis dienaangaande op het agendum plaatste. Van Art. 27 schrappe men punt 1, a., b., c., d. In Art. 31, punt 1, plaatse men achter het woord „kennisgeving” de woorden „van het bezwaar.” In Art. 41 voege men aan de parenthese () toe, „tenzij dat verre afstanden dit vereischen.” Onder Art. 45 plaatse men in een noot: „De Stated Clerks zorgen voor 't bovengenoemde.” In Art. 57 voege men aan de feestdagen toe: Hemelvaart, Goede Vrijdag, Oud- en Nieuwjaar. Men voege aan Art. 82 in een noot nog toe: „Het is aan de vrijheid der kerkeraden gelaten, de attesten per brief te verzenden of ze aan de desbetreffende personen persoonlijk af te geven.”

d. Men lette op de taalkundige onjuistheden, als b.v. *hunne* classen voor *hare* classen, *de* kerkdienst voor *den* kerkdienst in art. 12, *paedagogische* tact voor *paedagogischen* tact in art. 18, noot 1, en in art. 28 *hunner* voor *harer*, omdat dit *terug* slaat op „de kerken”. In Art. 26 is blijkbaar tusschen *met* en *te willen houden* het woord *hen* uitgevallen. In Art. 35 staat *knibbelachtig*, wat *kibbelachtig* moet zijn. En in Art. 56 moet *verzameling* *samenkomst* zijn.

e. Art. 22 is eenigszins *duister* gesteld.

f. Men zorg voor betere punctuatie, wat de duidelijkheid aanmerkelijk verhoogen zal, en drukke de Kerkenorde proper met een vette letter.

g. Ook neme de Synode in overweging of het niet doelmatiger zou zijn voor praktisch gebruik, dat de verwijzigingen naar Acta Synodi etc. met een bijzondere letter onder de verschillende artikelen opgenomen werden. (*Classis Orange City.*)

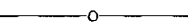
That the Synod provide for the printing of the Church Manual (Kerkenorde) of the Chr. Ref. Church in the English language in order that those who cannot read the Holland

XVII

language may be enabled to intelligently abide by the rules of the Church.
(*Classis Häckensack.*)

De Synode zorge er voor dat de nieuwe uitgave der Kerkenorde ook in de Duitsche taal verschijne.

(*Classis Ostfriesland.*)

VI. VARIA.

De gemeente *Edmonton, Can.* komt met het verzoek ter Classis om den naam: Christelijke Gereformeerde Kerk te veranderen in „Gereformeerde Kerken”, althans voor de gemeenten in Canada. De Classis Pacific steunt dit verzoek niet, maar geeft Edmonton vrijheid met het verzoek ter Synode te gaan.

Naardien onze Staatswetten op *huwelijk en echtscheiding* de zuiverheid van den echt niet bevorderlijk schijnen te zijn, spreke de Synode hare goedkeuring uit inzake de pogingen in Congress en anderszins beproefd tot verbetering, en benoeme ze eene Commissie ter mede bevordering dezer verbetering.

(*Classis Sioux Center.*)

De Classis verzoekt de Synode in contact te treden met de „*Fédéral Council*” van de Christelijke kerken in Amerika. Dit geschiede door zich na voldoende onderzoek bij deze „Council” te voegen, indien de wenschelijkheid daarvan blijken mocht, of door Correspondentie te voeren met deze „Council” en zooveel mogelijk aan te dringen op het verkrijgen van betere huwelijks-wetten.

(*Classis Grand Rapids West.*)

De Classis vraagt het oordeel der Synode aangaande eene vrouw die gescheiden werd van haren man, wegens „*Extreme Cruelty*” en later, nadat haar eerste man gehuwd was, weer trouwde, of zij toegelaten kan worden als lid der Kerk.

(*Classis Muskegon.*)

De Synode spreke zich uit in zake *Unionisme* en de verhouding die wij daartegen aan te nemen hebben.

(*Classis Holland.*)

XVIII

De Synode spreke zich uit, over het standpunt dat wij als Kerk hebben in te nemen ten opzichte van het *Vrouwen Stemrecht*.

Redenen:

a. Dit is een beweging die in de geheele Kerk gevoeld wordt.

b. In een deel der Kerk heeft ze beroering verwekt.

(*Classis Muskegon.*)

Wat moet de Classis doen, indien leden der gemeente, die jaren achtereen sukkelende zijn en niet ter kerk kunnen komen, begeerte hebben den dood des Heeren te verkondigen?

(*Classis Grand Rapids Oost.*)

De Classis dringt er bij de Synode op aan pogingen aan te wenden om de *Correspondentie met Zusterkerken*, met name met de Zusterkerken in Nederland, meer en meer te sturen in de richting aangegeven op bladz. 82 onzer K. O. Tot op heden bestaat deze correspondentie slechts in het wisselen van beleefdheidsgroeten, wat tegen het ideaal der K. O. is.

(*Classis Grand Rapids West.*)

De Synode zorge voor meerdere en betere correspondentie met de Gereformeerde Kerken in Nederland, opdat daardoor meerdere waardeering der wederzijdsche belangen onder Gods goede gunst gewekt en gewerkt worde. (*Classis Hudson.*)

De Synode vestige de aandacht der Nederlandsche Kerken op het gevaar van het *Mormonisme*, en verzoeke haar er bij de Regeering op aan te dringen maatregelen te nemen tegen het werven der Mormonen. (*Kerkeraad, Denver, Colo.*)

Daar er jaarlijks aan *brand assurance maatschappijen* ter verzekering van kerkelijke (en andere) gebouwen een grootte som gelds wordt uitgekeerd, welke grootendeels buiten onzen kring gaat, geve de Synode advies in deze, of de voordeelen daarvan niet juister besteed konden worden ten bate inzonderheid van „Kerkhulp”, en indien advisabel, verzoeke ze der zake kun-

XIX

dige mannen, deze materie tot dat doel te bestudeeren, om op een volgende Synode daaromtrent te rapporteeren.

(*Classis Sioux Center.*)

De Synode spore alle kerkeraden aan toe te zien, dat aan de Comm. van Uitgaaf van het *Jaarboekje* het compleet getal huisgezinnen hunner gemeenten opgegeven worde.

(*Classis Zeeland.*)

De Classis verzoekt de Synode om de volgende maal te Kalamazoo, Mich. te vergaderen.

(*Classis Grand Rapids West.*)

VII. BEZWAARSCHRIFTEN.

De Classis Pacific nam kennis van een bezwaarschrift van Ds. M. Borduin tegen de *Utrechtsche Conclusies* en verhinderde ZEW. niet, met dit bezwaarschrift naar de Synode te gaan, hoewel zij geene behoefte gevoelde zich over het standpunt, door Ds. Borduin ingenomen, uit te spreken.

De kerkeraad van de Chr. Geref. Gemeente Alpine Ave. dient bij de Synode een bezwaarschrift in tegen paragraaf 3, Art. 60 onzer Kerkenorde en een verzoek voor een z.i. buitengewoon geval onder die bepaling vallende.

(*Kerkeraad, Alpine Ave., G. R.*)

Bezwaarschrift.

Aan den Kerkeraad der Chr. Geref. gemeente te Luctor, Kansas.

Geliefde Broeders! hiermede kom ik tot u met een bezwaarschrift tegen het dankgebed, dat we achter ons Doopsformulier vinden.

In dat dankgebed lezen we: „Wij danken en loven U, dat Gij ons en onze kinderen, door het bloed van Uwen lieven Zoon Jezus Christus, al onze zonden vergeven, en ons door Uwen Heiligen Geest tot lidmaten van Uwen eeniggeboren Zoon, en alzoo tot Uwe kinderen aangenomen hebt, en ons hetzelfde met den heiligen Doop verzegelt en bekrachtigt.”

XX

De genade, waarvoor daar gedankt en geloofd wordt, is dus niet minder dan vergeving van alle onze zonden, wedergeboorte en aanneming tot kinderen, en dat onbepaald voor ons en onze kinderen. Zonder eenige bepaling wordt daar gedankt en geloofd voor, dat God ons en onzen kinderen die genade bewezen heeft. En als we de zalige bewustheid mogen hebben, dat God die genade aan ons en onze kinderen bewezen heeft, dan mogen we Hem voor zulk een groote genade zekerlijk ook wel hartelijk danken en loven.

Maar daarvoor kan ik geen bewijs vinden in de H. S., en dat is, zoo ik meen, ook in strijd met hetgeen God ons leert in Zijn Woord.

Sommigen beweren, dat we bij de bedoelde woorden in dat dankgebed moeten denken aan onze volwassene kinderen, die reeds belijdenis van hun geloof gedaan hebben. Maar ik meen, dat die bewering onjuist is, omdat zij in strijd is met het verband, waarin die woorden daar in dat dankgebed voorkomen. Want bij gelegenheid, dat er kleine kinderen gedoopt zijn, wordt daar zonder eenige bepaling gedankt en geloofd voor, dat God die genade aan ons en onze kinderen bewezen heeft. En in dat verband kunnen daar met het woord „kinderen” niet uitsluitend onze volwassene kinderen bedoeld worden, die reeds belijdenis van hun geloof gedaan hebben; maar dan worden de kleine kinderen der gemeente daar ook wel terdege bedoeld. En dan wordt er voor die pas gedoopte kinderen ook niet gebeden, dat zij deze genade ook mogen ontvangen; maar in de veronderstelling, dat zij deze genade ook reeds ontvangen hebben, wordt er voor hen gebeden, dat God hen met Zijn H. Geest altijd wil regeeren, opdat zij Christelijk en Godzalig opgevoed worden, en in den Heere Jezus Christus wassen en toenemen enz. En hierdoor wordt het nog duidelijker, dat daar wel terdege de kleine kinderen der gemeente bedoeld worden.

Anderen beweren, dat we die woorden in dat dankgebed zoo moeten verstaan, dat God ons en onzen kinderen die genade aanbiedt. We meenen echter, dat die bewering ook onjuist is, omdat zij geheel in strijd is met de taalkundige betee-

kenis der woorden. Daar wordt rechtstreeks gedankt en geloofd voor, dat God ons en onzen kinderen alle onze zonden vergeven heeft, en dat Hij ons en onze kinderen door Zijnen H. Geest tot lidmaten van Zijnen eeniggeboren Zoon, en alzoo tot Zijne kinderen aangekomen heeft. En dat kan niet beteekenen, dat Hij ons en onzen kinderen die genade aanbiedt; want dan hebben taal en woorden geene beteekenis meer.

Er zijn echter nog anderen, die beweren, dat er met die bedoelde woorden in dat dankgebed gedankt en geloofd wordt voor, dat de kinderen der gemeente of de kinderen des verbonds, reeds voor of bij hunnen Doop, wedergeboren en gerechtvaardigd zijn, en dat hun dat door den Doop wordt verzegeld. Men zegt wel, dat we niet danken kunnen voor, dat die kinderen alle hoofd voor hoofd reeds wedergeboren en gerechtvaardigd zijn. Maar men wil toch, dat we ze in het algemeen moeten beschouwen als wedergeboren en gerechtvaardigd, en dat we God daarvoor moeten danken en loven. En we meenen, dat de bedoelde woorden in dat dankgebed, bij een onbevooroordeelde en eerlijke exegese, ook niet minder beteekenen kunnen. Als we nadruk gingen leggen op dat woordje „al,” dat daar gebruikt wordt, zouden ze nog wel meer beteekenen kunnen. Maar we meenen, dat ze, bij een onbevooroordeelde en eerlijke exegese in elk geval niet minder beteekenen kunnen.

En voor de gedachte, dat de kinderen der gemeente of de kinderen des verbonds, reeds voor of bij hunnen Doop, algemeen wedergeboren en gerechtvaardigd zijn, en dat hun dat door den Doop wordt verzegeld, kan ik geen bewijs vinden in de H. S., en ik meen ook, dat die gedachte in strijd is met hetgeen God ons leert in Zijn Woord. En daarom heb ik bezwaar om dat dankgebed te gebruiken.

De gronden voor dit bezwaar hebben we opgeteekend in een ander geschrift, en dat willen we uwe vergadering wel voorlezen.

Met dit bezwaar ben ik bij den kerkeraad geweest; maar hij acht zich niet in staat om het mij te ontnemen. Daarna ben ik met dit bezwaar bij de Classis Pella geweest; maar zij heeft het mij ook niet ontnomen. En daarom kom ik er nu mede tot

de Synode, en verzoek haar vriendelijk om mij, indien mogelijk, dit bezwaar te ontnemen.

Hoogachtend uw broeder,

J. VAN DER WERP.

P. S. De Classis Pella heeft gezegd, dat ik met mijn bezwaar naar de Synode kon gaan.—J. V.

VIII. ENGELSCH E PSALMBERIJMING, CLASSIS EN CATECHISMUS VERTALING.

The consistories mentioned below express their preference for the new United Presbyterian Psalter, on the following grounds:

1. All the psalms of the U. P. Version have been approved by Synod.
2. There is a larger variety of meter and tunes in the U. P. Psalter. It is more suitable for Church-worship.
3. Isolation from the Psalm-singing Church world is quite unnecessary and inadvisable.
4. In its final form it will be cheaper.

*(Kerkeraden Maple Ave. en 14th St., Holland,
en Sherman St., Grand Rapids, Mich.)*

De Classis verzoekt de Synode te voldoen aan het verlangen van de Engelsch sprekende gemeenten in Michigan, om de nieuwe „United Presbyterian Psalter” te mogen gebruiken in haren publieken eeredienst. Gronden: a. Dit Psalmboek heeft rijke keuze van excellentie muziek, b.y. viermaal zooveel als het Psalmboek van Rev. H. Van der Werp. Elke Psalm heeft hierdoor een eigene, bepaalde wijze, wat zeer wenschelijk is. b. De druk en uitvoering is uitnemender. c. De muziek en de woorden zijn meestal op één bladzijde bij elkaar, wat zeer te verkiezen is boven plaatsing van elkaar. d. Er zijn nuttige inhouds-opgave van allerlei aard. e. Het U. P. Psalmboek is een derde goedkooper dan het bovengenoemde boek. f. Reeds op de Sy-

XXIII

node van 1910 werd ten gunste van deze U. P. berijming gerapporteerd. (Zie Bijlagen XI en XII.)

De Synode geve toestemming tot het formeeren eener *nieuwe Classis* bestaande uit de Engelsch-sprekende gemeenten in Michigan.

Gronden:

1. a. Deze gemeenten zijn nu talrijk genoeg tot het formeeren eener Classis, tellende 11 Engelsch-sprekende gemeenten in Michigan.

b. De Classes waartoe ze thans behooren zijn de talrijkste der Kerk en behooren verkleind te worden om evenwicht en billijke vertegenwoordiging in het algemeen kerkelijk leven te bewaren en te bevorderen.

2. De Taal Kwestie.—Velen der afgevaardigden van de Engelsch sprekende gemeenten ter Classis worden nu verhinderd wegens gebrek aan kennis der Hollandsche taal hunnen goeden invloed te doen gelden en de belangen der Kerk te behartigen naar eisch van recht en roeping.

3. Deze gemeenten hebben eigenaardige belangen met elkander gemeen, zoowel als eigenaardige moeilijkheden, uit hare bijzondere omstandigheden voortvloeiende, die minder bekend zijn, of gevoeld worden in de Hollandsche gemeenten, en waarvan zij daarom hunne medewerking niet kunnen verleen, b. v.:

a. Het ontvangen van leden uit Amerikaansche kerken.

b. Gebruik van liederen bij vereenigingen en in zendingswerk.

c. Gebrek aan Gereformeerde lectuur in de Engelsche taal.

4. Opzicht en Controle over elkander in genoemde belangen en moeilijkheden met bindend gezag te kunnen oefenen en elkander met raad te dienen.

5. Wanneer deze gemeenten één lichaam vormen, zullen zij beter dan individueel invloed uitoefenen kunnen op het Nationaal Godsdienslig leven en de veelzijdige roeping der Kerk beter kunnen vervullen.—(*Kerkeraden Sherman St., LaGrave Ave. en Burton Heights, Grand Rapids, Mich., en Maple Ave., Holland, Mich.*)

De Classis dient een *gravamen* in tegen het voorstel der Comm. voor de vertaling onzer Belijdenisschriften in het Engelsch (Acta Synodi 1910, pag. 128 en 1912 pag. 119) om de uitdrukking in Zondag VII van den Catechismus van „*certain knowledge*” te veranderen in „*definite knowledge*” daar zulks geheel afwijkt van den Duitschen en Latijnschen grondtekst, zoo wel als van de gangbare Engelsche en oude Hollandsche overzettingen. De Classis stelt voor om te vertalen „*Certain knowledge*”, zonder onbepalend lidwoord, in overeenstemming met het Latijnsche „*Certa Notitia*” en ter voorkoming van misvatting.

(*Classis Grand Rapids West.*)

IX. VERSLAGEN.

(Vergelijk de Rapporten, hier achter.)

Synodale Commissie.

Synodale Penningmeester.

Curatorium.

Deputaten der Algemeene Kas der Inwendige Zending.

Deputaten, Heiden Zending.

Deputaten, Joden Zending. (Vergelijk Acta 1912, Art. 21.)

Emeritus Board.

Kerkhulp.

Vertegenwoordiger „National Chr. Association.”

„Wachter” Commissie.

Commissie Arbeiders Beweging en Unions.

Commissie Zendingales in S. S.

Commissie om te handelen met de Comm. der Geref. Kerken in Nederland over Zuid Amerika. (Acta 1912, Art. 28, II.)

Commissie, eigen S. S. Rooster (Acta 1912, Art. 21, VI.)

Commissie voor Plannen ter Voorkoming der Verstrooing van ons Volk in 't Westen en Noordwesten. (Acta 1912, Art. 28, IX.)

Commissie ter finale Herziening der Kerkenorde.

Verslagen der Deputaten ad Examina.

XXV

Verslagen van Afgevaardigden naar Correspondentie Kerken.

Commissie Engelsche Psalmboeken. (Art. 52, XII.)

Comm. ter voorbereiding van Particuliere Synoden. Art. 57, XV.)

Comm. om Formulier op te stellen ter royeering van doopleden. (Art. 62.)

Comm. over de (weder) opname van personen in de gemeenschap der Kerk die op onbijbelsche gronden echtscheiding verkregen. (Art. 62.)

Comm., elke Classis één lid, voor advies ter organisatie Vereeniging(en) voor Middelbaar en Hooger Onderwijs. (Acta 1912, pp. 30, 31.)

Getrouw Afschrift.

HENRY BEETS, S. C.

RAPPORTEN.

RAPPORTEN.

RAPPORT VAN DE COMMISSIE IN ZAKE DE HERZIENING DER KERKENORDE.

Ondergeteekenden, benoemd op de Synode van 1912 (Acta, Art. 75, 16), om van advies te dienen in zake de revisie der Kerkenorde, welke opdracht tevens inhield, dat ze een half jaar vóór de Synode van 1914 hun rapport den kerken zouden toezenden, hebben de eer u bij dezen de vrucht van hun arbeid aan te bieden.

We wenschen eerst uiteen te zetten hoe we onze taak hebben opgevat, in de hoop dat de beoordeeling van ons Ontwerp hierdoor zal worden vergemakkelijkt; en laten daarna het Ontwerp zelve volgen.

Uit art. 62, Acta 1912 blijkt; dat we als „eene nieuwe Comm. tot Herziening der Kerkenorde” „in ernstige overweging hadden te nemen het ingediende ontwerp (Agendum '12) met de ingebrachte critiek van de drie Commissieleden, alsmede eventueele op- of aanmerkingen hierover van Kerkeraden en Classes, welke vóór 1 Juni, 1913 moeten ingediend zijn.”

Bovengenoemde stukken hebben we daarom bij elk artikel en bij elke paragraaf geraadpleegd, doch „op- of aanmerkingen” werden ons niet toegezonden, schoon we tijdig in onze kerkelijke bladen aan het Synodaal besluit pas vermeld herinnerden.

In Art. 62 lezen we vervolgens:

„De Comm. ontvangt de volgende **opdracht**:

1. Dat ze over betwiste punten geen nieuwe artikelen invoege of wijzigingen make;

2. Dat ze zich zoo nauw mogelijk aansluite aan de D. K. O. en de revisie van de Geref. kerken in Nederland, 1905:

a. In zoover het geldt zaken, die niet bepaald wijziging behoeven met het oog op onze speciale Amerikaansche toestanden, en

b. Voor zoo ver de bovengenoemde Nederlandsche revisie geen betwiste punten beslist;

3. Dat ze nauwkeurig onderscheide tusschen de Kerkenorde als zoodanig en de Kerkelijke Bepalingen;

4. Dat ze haar ontwerp zoo kort mogelijk make."

Dat we ons aan deze opdracht hielden, kan, naar we vertrouwen, blijken uit ons Ontwerp.

We achtten ons geroepen onze aandacht te wijden aan alles wat dusver bekend staat als de Kerkenorde der Chr. Ger. kerk, en wat als zoodanig voorkomt in het boekje namens de Synode van 1904 in 1905 gepubliceerd onder den titel: „Dordtsche Kerkenorde (Ao. 1618-19) met de daaraan verbonden Bepalingen der Christelijke Gereformeerde Kerk benevens hare Reglementen en Formulieren." Daarbij hadden we echter „nauwkeurig te onderscheiden tusschen de Kerkenorde als zoodanig en de Kerkelijke Bepalingen," en om dit te kunnen doen moest ons duidelijk zijn wat naar Gereformeerde opvatting beider karakter is, en in welke verhouding ze tot elkaar hebben te staan.

De Kerkenorde dient, zooals de naam reeds aangeeft, en ook blijkt uit Art. 1, D. K. O., „om goede orde in de gemeente van Christus te onderhouden." Ze wil niet alles regelen, maar geeft slechts generale bepalingen, die alleenlijk inhouden, wat tot handhaving van orde en recht volstrekt noodig heeft algemeen geregeld te worden, terwijl al het andere aan de vrijheid der kerken en aan het leven zelf blijft overgelaten. Daarom moet ze zoo kort mogelijk zijn, en is in haar geen plaats voor datgene wat de mindere Kerkelijke Vergaderingen meer zou binden dan hoog noodig is. Al wat ze bedoelt is om een ordelijk samenleven van alle kerken in eenzelfde kerkverband mogelijk te maken. „In den grond der zaak is zij niet anders dan een korte verzameling van regelingen, opgesteld door de afgevaardigden van Gereformeerde Kerken, die te zamen in Synode vergaderd hebben beproefd en onderzocht naar den welbehagelijken wil des Heeren aangaande inrichting en leven zijner kerken."

Als we nu vervolgens spreken van Kerkelijke Bepalingen, denken we daarbij natuurlijk niet aan bepalingen in de Kerkenorde vervat, of die krachtens hun karakter daarin opgenomen moeten worden, doch aan kerkelijke besluiten, die slechts gelden voor enkele gevallen, en voor eenen bepaalden tijd, of ook die genomen zijn ter verklaring der Kerkenorde. Dergelijke besluiten staan wel in nauw verband met de Ker-

kenorde, daar ze deze toepassen en nader uitwerken, doch ze behooren niet in de Kerkenorde, en zelfs is het bedenkelijk om ze als een aanhangsel met de Kerkenorde te verbinden. Als we er een soort dubbele Kerkenorde op nahouden, n.l. „de Kerkenorde als zoodanig,” en „de Kerkelijke Bepalingen,” dreigt het gevaar, dat de Kerkenorde door al die bepalingen, welke uit den aard der zaak telken Synode vermeerderen, geheel wordt overvleugeld en ten slotte verdrongen, zoodat er een wetboek overblijft, dat met eene Kerkenorde hoogstens den naam gemeen heeft, en ons gebod op gebod en regel op regel geeft.

Waar we deze opvatting van Kerkenorde en Kerkelijke Bepalingen hadden, moesten we het herzien der Kerkenorde wel beschouwen als onze eigenlijke taak, hoewel we tevens begrepen, dat de Bepalingen mede onze aandacht vroegen. En het heeft ons zeer veel tijd en inspanning gekost om deze Bepalingen te keuren en te ziften, en ze in het rechte verband tot de Kerkenorde te plaatsen.

Bij de herziening der Kerkenorde volgden we in hoofdzak de lijnen indertijd getrokken door de Deputaten, welke de Nederlandsche revisie der Kerkenordening hebben voorbereid. Blijkens de Acta der Synode van Utrecht, 1905, Bijlage XL, hadden hunne voorstellen ten doel:

„a. uit de oude Kerkenordening weg te laten, of daaraan toe te voegen, of daarin te wijzigen, al wat feitelijk reeds lang algemeen vervallen of bijgevoegd of gewijzigd is;

b. Bepalingen, die blijkens de ervaring gedurig misverstaan worden, door redactie-verandering te verduidelijken;

c. zoo min mogelijk generale bepalingen te maken; zoodat deze alleenlijk inhouden, wat tot handhaving van orde en recht volstrekt noodig heeft algemeen geregeld te worden, terwijl de regeling van al het andere aan de vrijheid der kerken en aan het leven zelve blijft overgelaten;

d. bij voorgestelde wijzigingen zich in stijl en woordenkeus zooveel mogelijk aan te sluiten aan de oude kerkelijke taal; en eindelijk:

e. Ter voorkoming van verwarring bij de aanhaling van artikelen, hun aantal en cijfers te behouden.”

Ook in spelling en terminologie volgden we de Nederlandsche revisie, zoodat we b.v. doorlopend „Classe” schreven in plaats van „Classis”.

Niet minder dan 48 artikelen zijn in ons Ontwerp letter-

lijk gelijk aan dezelfde artikelen in de Nederlandsche Kerkenorde. Het zijn de artikelen 1, 2, 3, 7, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 23, 24, 25, 27, 30, 32, 33, 34, 35, 36, 39, 40, 42, 43, 45, 46, 55, 56, 61, 62, 63, 64, 65, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 76, 77, 78, 80, 82, 83, 84. Een groot aantal andere artikelen zijn bovendien zakelijk gelijk aan die in genoemde K. O., en slechts eenigszins gewijzigd met het oog op onze speciale toestanden. Enkele artikelen, zooals 21, 28, 52, 57 e.a. zijn echter door ons geheel of gedeeltelijk zelfstandig geformuleerd, omdat ze zoo beter pasten bij ons kerkelijk leven, of ook omdat we meenden dat onze formulering juist was dan de Nederlandsche.

De korte inhoudsopgave boven de artikelen lieten we weg, daar deze noch bij Dordt noch in de Nederlandsche K. O. voorkomt, en licht een minder juiste interpretatie van het artikel geeft.

Alleen in zake Particuliere Synoden konden we niet beslissen, daar andere Deputaten hierover advies hebben te geven. In den regel plaatsten we daarom tusschen haakjes wat op deze artikelen betrekking had, b.v. artikelen 47, 48 en 49, en slechts wanneer zulks niet kon zonder den zin geweld aan te doen, zooals b.v. in art. 36, lieten we het na.

De „Bepalingen” hebben we, op de wijze zooals dit in Nederlandsche uitgaven van de Kerkenorde geschiedt, als Synodale besluiten in noten onder de artikelen vermeld. Met het oog op de beteekenis die ze dusver in en voor ons kerkelijk leven hadden, mochten en konden we ze niet geheel weglaten, en we vertrouwen, dat bij onze regeling voldoende uitkomt in welk verband ze tot de Kerkenorde staan.

Bij het vermelden dezer besluiten stelden we ons ten doel:

a. Slechts datgene te behouden wat van beteekenis mocht worden geacht, en wat harmonieerde met de beginselen en regelingen van de Kerkenorde. (In een enkel geval, zooals onder art. 13, de wijze van verzorging der Emeriti, konden we ons niet aan dezen regel houden, daar we geen vrijmoedigheid hadden gevonden om het artikel naar de bestaande regeling te wijzigen, en evenmin van die regeling konden zwijgen);

b. liefst de Synodale besluiten letterlijk weer te geven; (In geval dit geschiedde, werden ze tusschen aanhalingsteekens geplaatst);

c. aan te geven, waar de besluiten in de respectieve Acta kunnen worden gevonden;

d. wat in de Bijlagen voorkomt, met name de Reglementen, voorzooverre het behouden moest blijven, in de noten op te nemen en te verwerken.

Waar de Bepalingen betrekking hadden op groepen van besluiten, of naar vorm of inhoud of beide minder goed pasten bij het artikel, namen we de vrijheid de zaak in eigen woorden weer te geven; en een enkele maal, b.v. onder art. 50, verklaarden we hoe de regelingen in de Kerkenorde gegeven volgens het beginsel en naar de Gereformeerde usantie moesten toegepast. Overal waar we eigen woorden gebruikten, volgden we de spelling en terminologie der Kerkenorde.

Waar de Bepalingen den „vorm” gaven b.v. van een „Beroepingsbrief” of voorschriften als voor een „Classicaal Diploma” lieten we deze stukken weg, daar ze meestal niet harmonieerden met de Kerkenorde, en het in geen geval aangaat aan de mindere vergaderingen zoo iets voor te schrijven. Daar Kerkeraden en Classen bij het opstellen van dergelijke stukken echter wel eenige voorlichting behoeven, adviseeren we de Synode hen in de door ons aangegeven gevallen met Modelen te dienen.

In zake „Doopleden” en tucht op die leden hebben we de besluiten der respectieve Synoden weggelaten, omdat we geen kans zagen ze op een behoorlijke wijze tot één geheel te verwerken. Onzes inziens is meerdere helderheid en rijpheid van inzicht in dit stuk zeer gewenscht, en daarom adviseeren we de Synode om Deputaten te benoemen, die in een wel-doorwrocht rapport de Kerken in dezen voorlichten. Eerst nadat dit is geschied kan onzes inziens de zaak in de noten worden vermeld.

In de „vragen bij het doen van openbare Belijdenis” brachten we geen verandering, allereerst omdat het in den geest van artikel 61 der Kerkenorde is om het aan den Kerkeraad over te laten die vragen voor eigen Kerk vast te stellen, weshalve de Synode van Middelburg, 1896, art. 43 ook niet inging op het verzoek om een algemeen formulier van belijdenisvragen vast te stellen; en vervolgens, omdat de door Classis Grand Rapids West begeerde inlassching feitelijk al begrepen is in de eerste vraag. Dit naar aanleiding van de speciale opdracht ons gegeven in Art. 62, p. 50. En als antwoord op de instructie van Cl. Muskegon, te vinden in hetzelfde Art. p. 50, diene, dat volgens Art. 82 der Kerkenorde attestatie aan den vertrekkende medegegeven moet worden, en dat hij niet als lid eener andere kerk kan worden toege-

laten aler hij aldaar zijne attestatie heeft ingediend, terwijl zijn lidmaatschap op den duur zou vervallen als hij zijne attestatie niet indiende.

Ten slotte kunnen we met dank aan den Heere nog opmerken, dat we bij het vervullen der ons opgedragen taak altijd in harmonie samenwerkten, en, na soms zeer breede bespreking, alle onze besluiten eenstemmig hebben genomen.

Thans volgt ons Ontwerp der Kerkenorde met de daaraan verbonden Synodale besluiten.

KERKENORDE

van de Christelijke Gereformeerde Kerk in Noord Amerika
gelijk deze op de Synode te in is
herzien, benevens de daaraan verbonden
Synodale Besluiten.

Art. I.

Om goede orde in de gemeente van Christus te onderhouden, zijn daarin noodig: de diensten, samenkomsten, opzicht der leer, Sacramenten en ceremonien; en Christelijke straf; waarvan hierna ordelijk zal gehandeld worden.

Van de Diensten.

Art. II.

De diensten zijn vierderlei: der Dienaren des Woords, der Doctoren, der Ouderlingen en der Diakenen.

Art. III.

Het zal niemand, alhoewel hij een Doctor, Ouderling of Diaken is, geoorloofd zijn den Dienst des Woords en der Sacramenten te betreden, zonder wettelijk daartoe beroepen te zijn. En wanneer iemand daar tegen doet en meermalen vermaand zijnde, niet afaat, zoo zal de Classe oordeelen, of men hem voor een scheurmaker verklaren, of op eenige andere wijze straffen zal.

Art. IV.

De wettelijke beroeping dergenen, die tevoren in den dienst niet geweest zijn, bestaat:

Ten eerste, in de verkiezing, dewelke na voorgaande ge-

beden geschieden zal door den Kerkeraad en de Diakenen met onderhouding van de regeling, die daarvoor door den Kerkeraad vastgesteld is, en van de Kerkelijke ordinantie, dat alleen diegenen voor het eerst tot den Dienst des Woords kunnen beroepen, die door de Kerken, naar den regel daarvan zijnde, (5, 6) beroepbaar zijn gesteld; en voorts ook met advies van de Classe of van den hiertoe door de Classe aangewezen consulent;

Ten andere, in de **examinatie** of onderzoeking beide der leer en des levens, dewelke staan zal bij de Classe, aan welke de beroeping ter approbatie is voor te stellen, en geschieden zal ten overstaan van een drietal Gedeputeerden der Synode uit de naastbijgelegen Classen;

Ten derde, in de **approbatie** en goedkeuring van de lidmaten der roepende gemeente, wanneer, de naam des Dienaars den tijd van veertien dagen in de Kerk afgekondigd zijnde, geen wettige hindernis daartegen komt.

Ten laatste, in de openlijke **bevestiging** voor de gemeente, dewelke met behoorlijke stipulatiën en afvragingen, vermaningen en gebed en oplegging der handen van den Dienaar, die de bevestiging doet, (en van de andere Dienaren, die mede tegenwoordig zijn) toegaan zal, naar het Formulier daarvan zijnde.

1. „Gecensureerde lidmaten hebben het recht niet, hunne stem uit te brengen bij het verkiezen van kerkeraadsleden, etc.” (Acta 1892, Art. 47a, 48a.)

2. Voor vacante gemeenten wijst de Classe een consulent aan om den Kerkeraad bij beroepingen en in moeilijkheden tot raadsman te zijn.

3. Voor dit examen (peremptoir) gelden de volgende regelen:

a. Dat het wordt afgenomen door de Classe, tot welke de roepende kerk behoort;

b. dat voor het examen ter classicale tafel moet zijn: de beroepsbrief en de verklaring van aanneming; attestatie van de kerk of kerken tot welke de candidaat sedert het praeparatoir examen behoorde; en de diploma's ten bewijze, dat de candidaat wettiglijk beroepbaar is.

c. dat het zal loopen over de volgende vakken:

1e. uitlegging van de Heilige Schrift volgens den grondtekst, waartoe minstens drie weken van te voren den beroepene een hoofdstuk uit het Oude- en een uit het Nieuwe Testament worden opgegeven;

2e. kennis van den inhoud der Heilige Schrift;

3e. de Dogmatiek;

4e. kennis der voornaamste Christelijke, inzonderheid der Geref. Blijdenisschriften;

5e. Geschiedenis der Geref. Kerken, inzonderheid in Nederland en in Amerika;

6e. Christelijke Zedekunde;

7e. de ambtelijke vakken, n.l. Liturgiek, Catechetiek, Poimeniek en Kerkregeering.

d. dat de beroepene na gunstigen afloop de verklaring onderteekene, die voor de Dienaren des Woords in 1619 is vastgesteld;

e. dat bij gunstigen uitslag van het examen den beroepene door de Classe hiervan schriftelijk bewijs wordt verstrekt; (Zie hiervoor het model, No. 1.)

4. „Indien het examen van den candidaat niet voldoende mocht zijn, en de Gemeente hem blijft begeeren, zal hem op de volgende classicale vergadering gelegenheid worden gegeven tot een herexamen, voornamelijk in die vakken, waarin hij onvoldoende bleek te zijn.” (Acta 1894, Art. 64.)

5. Het Curatorium neemt als regel het praeparatoir examen af op tijd en wijze door de Reglementen voor Theol. School en Curatorium aangegeven. Deze regel is toepasselijk op allen, die niet vallen onder de rubriek omschreven in Art. VIII, K. O.

„Studenten, die aan niet beslist Geref. inrichtingen gestudeerd hebben, moeten minstens een jaar de lessen in de Theologie aan onze eigene inrichting hebben bijgewoond voor ze praeparatoir ge-examineerd kunnen worden.” (Acta 1898, p. 31.) Voorts gelden met het oog op hen, die door het Curatorium beroepbaar worden gesteld, de volgende bepalingen:

a. Ze moeten na gunstigen afloop van het praeparatoir examen beloven, bij hun optreden voor de gemeente niets te zullen leeren, dat niet in overeenstemming is met de belijdenis onzer Geref. Kerken;

b. de Kerken mogen eerst een maand na hunne beroepbaarstelling op hen een beroep uitbrengen.

c. „Een candidaat staat als lidmaat onder toezicht van den Kerkeraad der gemeente waartoe hij behoort, maar wat zijn arbeid als candidaat aangaat, deze staat onder toezicht van de Classis waaronder hij ressorteert.” (Acta 1904, p. 42.)

6. „Indien iemand, beroepbaar gesteld zijnde, binnen drie jaren geen beroep ontvangt en toch begeert dat deze verhouding bestendig worde, wende de zoodanige zich tot de Classis, waaronder hij ressorteert, opdat deze besluite of zijne beroepbaarstelling zal verlengd worden.” (Acta 1910, Art. 67, XI.)

Art. V.

Nopens de Dienaars die nu alreede in den Dienst des Woords zijnde tot eene andere gemeente (1) beroepen (2) worden, zal desgelijks zoodanigeberoeping geschieden door den Kerkeraad en de Diakenen, met onderhouding van de regeling, die daarvoor door den Kerkeraad is vastgesteld, en van de generale kerkelijke ordinantien over de beroepbaarheid van hen, die buiten de Christelijke Gereformeerde Kerk in Noord Amerika gediend hebben, (3, 4) en over het meer dan eenmaal beroepen van denzelfden Dienaar in dezelfde vacature (5)

verder met advies (6) van de Classe of van den hiertoe door de Classe aangewezen consulent en met approbatie (7) van de lidmaten der roepende gemeente, wanneer, de naam des Dienaars den tijd van veertien dagen haar voorgesteld zijnde geen wettige hindernis daartegen komt; waarna de beroepenen met voorgaande stipulatiën en gebeden zullen bevestigd worden, naar het Formulier daarvan zijnde.

1. Daar de korte bediening eener kerk doorgaans tegen haar belang strijdt, wordt den kerkeraden ontraden, om leeraars, die nog slechts kort in hun standplaats werkzaam zijn, te beroepen. (Alg. Bep., Art. 53 en Acta Groningen, 1899, Art. 28.)

2. De Synode van 1898 sprak uit, dat het beroepen van predikanten uit het Buitenland, met het oog op de Theol. School minder noodig is, en gaf daarom vacante gemeenten in ernstige overweging, zich daarvan te onthouden. (Acta, Art. 42, 13.)

3. Leeraars van de in Acta 1900, pg. 51, genoemde kerkgroepen zijn onder ons beroepbaar, en worden, mits voorzien van goede attesten, naar de regeling van Art. V. toegelaten tot den Dienst des Woords.

Leeraars uit andere kerkgroepen zijn eerst beroepbaar, nadat Kerkeraad en Classe na nauwkeurig onderzoek bevestigd zijn geworden aangaande hun opleiding, dienst, belijdenis en wandel, en hebben zich aler ze tot den Dienst des Woords kunnen toegelaten worden, te onderwerpen aan een „colloquium doctum” voor de Classe tot welke de roepende kerk behoort, en ten overstaan van de deputaten ad examina. (Zie Alg. Bep., Art. 81 en Dordt. Acta, 1893, Artt. 166, 167, 168.)

4. Vertrekt een leeraar uit het Buitenland geroepen, binnen het jaar, zoo zal de gemeente naar welke hij vertrok aan de gemeente, die hem uit het Buitenland riep, de volle overkomstkosten terug betalen; bij vertrek binnen de twee jaar moet $\frac{3}{4}$ terugbetaald; binnen de drie jaar $\frac{1}{2}$; en binnen de vier jaar $\frac{1}{4}$. (Acta 1884, Art. 52.) Dezelfde regel geldt voor de overkomstkosten binnen eigen kerkgroep als deze de \$50.00 te boven gaan. (Acta 1890, Art. 63.)

Naar deze besluiten zal indien noodig in den Beroepsbrief worden verwezen. Op de vraag of de roepende gemeente ook aan de gemeente van welke de leeraar vertrok, de door laatstgenoemde gemeente verstrekte restitutie moet terugbetalen, antwoordde de Synode van 1908 ontkennend. (Acta, Art. 54, V.)

5. De Synode van 1906 besloot, dat het beroepen van denzelfden leeraar in dezelfde vacature niet mag geschieden binnen het jaar zonder advies van de Classe. (Acta, Art. 35, 3b.)

6. Bij het „advies der Classe”, in Art. IV en V der Kerkenorde, komt ook in aanmerking de vraag, of de beroepende Kerk in staat is den leeraar naar eisch van Gods Woord te onderhouden.

7. Zie Model 3, Kerkeraad- en Classicaal attest.

Art. VI.

Ook zal geen Dienaar dienst mogen aannemen in gestichten of anderszins, tenzij dat hij voorheen geadmitteerd

en toegelaten zij, volgens de voorgaande artikelen; en hij zal ook niet minder dan andere aan de Kerkenorde onderworpen zijn.

Art. VII.

Niemand zal tot den Dienst des Woords beroepen worden, zonder dat men hem in eene bepaalde plaats stelle, ten ware, dat hij gezonden worde, om hier of daar kerken te vergaderen. (1, 2, 3.)

1. Met betrekking tot de Inw. Zending besloot de Synode van 1912 het volgende aangaande het beginsel:—

„De roeping en uitzending van Missionaire leeraren zal geschieden door een plaatselijke kerk, doch indien de omstandigheden het eischen, dan geschiede de roeping en uitzending door de gecombineerde kerken op eene wijze door deze kerken zelve te bepalen, en in gebondenheid aan de Synodale en Classicale bepalingen.” (Acta 1912, Art. 20.)

Voor zoover noodig zal de roeping, bevestiging en regeling van den arbeid der Missionaire leeraren plaats hebben in overleg met de Classe (of hare Zendingsdeputaten) die zelf de roepende kerk aanwijst en haar eigen regeling maakt voor haar terrein.

De kerken nemen jaarlijks drie collecten op voor de Inw. Zending, waarvan de eerste is voor de Zending binnen den kring van eigen Classe en de twee laatste voor eene Algemeene kas, waaruit steun zal worden geboden aan hulpbehoevende Classen. (Acta 1910, Art. 21 en Acta 1912, Art. 28.)

2. Op elke classicale vergadering vrage men, of er namen van verstrooide leden of doopleden zijn op te geven aan de Classe. (Acta 1902, p. 15.)

3. In het verkrijgen en behouden van de noodige eigendommen worden zwakke Kerken geholpen uit het fonds „Kerkhulp”.

Dit fonds wordt beheerd door een drietal deputaten, telken Synode te benoemen. De Kerken collecteeren eens per jaar, zoo mogelijk in de maand September, uiterlijk October, voor dit fonds, terwijl ook giften en legaten door Deputaten dankbaar worden aanvaard. Aan Kerken, die volgens Deputaten steun behoeven, en zich door hunne Classen tot hen wenden, worden door hen uit dit fonds renteloos gelden geleend, tegen overlegging van een wettig schuldbewijs, en onder voorwaarde dat jaarlijks, indien mogelijk, 5% op de geleende som wordt afbetaald. Onder approbatie der Synode kunnen uit dit fonds in bijzondere gevallen ook gelden aan hulpbehoevende kerken door Deputaten worden geschonken. (Acta 1894, Art. 78 en Acta 1906, Art. 76.)

Art. VIII.

Men zal geen personen, die niet op geregelde wijze ter voorbereiding voor den Dienst des Woords hebben gestuurd en naar Art. IV beroepbaar zijn gesteld, tot het predikambt toelaten (1), tenzij dat men verzekerd zij van hunne singuliere gaven, godzaligheid, ootmoedigheid, zedigheid, goed

verstand en discretie, mitsgaders gaven van welsprekendheid. Zoo wanneer dan zoodanige personen zich tot den dienst presenteren, zal de Classe hen (indien het de [particuliere] Synode goedvindt) eerst examineeren, en dan voorts met hen handelen, zooals zij oordeelen zal stichtelijk te wezen, volgens de generale regeling, daarvoor door de Kerken vastgesteld.

1. De Gereformeerde Kerken erkennen geen anderen weg tot de Bediening des Woords dan die der Theologische studiën, behoudens alleen de **zeer zeldzame** gevallen, waarin bij hooge uitzondering de Heere naar zijn vrijmachtig welbehagen langs anderen weg de noodige gaven verleent.

Om dit te weten, zal de Synode of hare Deputaten van hen, die zich hiertoe aanbieden, allereerst de noodige attesten van Kerkeraad en Classe onderzoeken ten aanzien van de in Art. VIII K. O. geeischte eigenschappen. Vervolgens zal zij zelve hen te dien aanzien nader onderzoeken. Alleen indien de aanwezigheid daarvan boven allen twijfel verheven blijkt, zal zij hen toelaten tot het praeparatoir-examen. Dit praep.-examen zal den examinandus worden afgenomen door de Classe zijner woonplaats, die het overige deel van Art. VIII zal uitvoeren; en hem beroepbaar zal stellen, waarna hem dan het peremptoir-examen wacht.

Deze beide examina onderscheiden zich van die der Theologisch opgeleiden alleen door het niet-onderzoeken in de Oude Talen.
(Overgenomen uit Acta van Dordrecht, 1893, Art. 179.)

Art. IX.

Predikers zonder vasten dienst en die anderszins eenige secte verlaten, zullen niet toegelaten worden tot den Kerkedienst, dan nadat zij na zorgvuldig onderzoek door een Classe met approbatie der Synode, beroepbaar zijn verklaard.

Art. X.

Een Dienaar, eens wettelijk beroepen zijnde, mag de gemeente, aan welke hij verbonden is, niet verlaten, om elders eene beroeping op te volgen, zonder bewilliging des Kerkeraads met de Diakenen, en met voorweten van de Classe, gelijk ook geene andere Kerk hem zal mogen ontvangen, eer hij wettelijke getuigenis zijns afscheids van de Kerk en Classe, waar hij gediend heeft, vertoond hebbe.

Art. XI.

Aan de andere zijde zal de Kerkeraad, als representeerende de gemeente, ook gehouden zijn hare Dienaars van behoorlijk onderhoud te verzorgen, en hen niet uit hun dienst te ontslaan zonder kennis en approbatie van de Classe en van Deputaten der (particuliere) Synode.

Art. XII.

Dewijl een Dienaar des Woords, eens wettelijk als boven beroepen zijnde, zijn leven lang aan de Kerkdienst verbonden is, zoo zal hem niet geoorloofd zijn, zich tot eenen anderen staat des levens te begeven; tenzij om groote en gewichtige oorzaken, waarvan de Classe kennis nemen en oordeelen zal.

Art. XIII.

Zoo het geschiedt, dat eenige Dienaars door ouderdom, ziekte of anderszins onbekwaam worden tot uitoefening huns Dienstes, zoo zullen zij nochtans desniettemin de eere en den naam eens Dienaars behouden (1) en van de Kerk die zij gediend hebben eerlijk in hunne nooddrift (gelijk ook de weduwen en weezen der Dienaren in 't gemeen) verzorgd worden. (2.)

1. De emeritus-verklaring geschiedt, indien noodig, op aanvraag van de belanghebbenden (hetzij Predikant of Kerkeraad) door de Classe, gesteund door de Deputaten ad Examina der drie genabuurde Classes.

2. De verzorging van Emeriti-predikanten en van Predikants-weduwen en weezen, gegrond in den eisch van Gods Woord en voorgeschreven door Art. XIII der K. O. is niet zaak der barmhartigheid, maar recht der genoemde personen en plicht der betrokken Kerken. (Acta van Dordtrecht 1893, Art. 179 en 180.)

Ter uitvoering dezer zaak benoemt de Synode vijf deputaten, 2 leeraars en 3 ouderlingen, aan wie de verzorging der Em. Pred., Pred. weduwen en -weezen die niet in staat zijn door eigene middelen in hun onderhoud te voorzien, is opgedragen en met wie de betrokken Kerkeraden, zoo noodig door Classicale deputaten, na bescheiden kennisneming van den finantieelen toestand correspondeeren zullen.

De Synode gehoord hebbende de betrokken Classe, behoudt zich het recht voor, om in ieder speciaal geval te oordeelen over toezegging van steun, maar geeft haren Deputaten volmacht, om in overleg met de betrokken Classe, in nieuwe gevallen naar eisch der toestanden te handelen tot de e.v. Synode. (Zie Reglement voor de Em. Board.)

Art. XIV.

Zoo eenige Dienaars om de voorschreven of eenige andere oorzaken hunnen dienst voor eenen tijd onderlaten moesten, 't welk zonder advies des Kerkerads niet geschieden zal, zoo zullen zij nochtans ten allen tijde de beroeping der Gemeente onderworpen zijn en blijven.

Art. XV.

Het zal niemand geoorloofd zijn, den Dienst zijner Kerk onderlatende, of in geen en vasten Dienst zijnde, hier en daar te gaan prediken buiten consent en autoriteit der Synode of

Classe. Gelijk ook niemand in eene andere Kerk enige predicatie zal mogen doen of Sacramenten bedienen, zonder be-willing des Kerkeraads (1) van die Kerk.

1. „Een Kerkeraad mag geen Predikant buiten onze Kerkge-meenschap laten optreden dan nadat hij zich wel overtuigd heeft dat de zoodanige zuiver staat in zijn Gereformeerd belijden.” (Acta 1904, Art. 125, 5.

Art. XVI.

Der Dienaren ambt is, in de gebeden en bediening des Woords aan te houden, de Sacramenten uit te reiken, op hunne Medebroeders, Ouderlingen en Diakenen, mitsgaders de gemeente, goede acht te nemen en ten laatste met de Ouderlingen de kerkelijke discipline te oefenen en te bezorgen, dat alles eerlijk en met orde geschiede.

Art. XVII.

Onder de Dienaren des Woords zal gelijkheid gehouden worden, aangaande de lasten huns dienstes, mitsgaders ook in andere dingen, zooveel mogelijk is, volgens het oordeel des Kerkeraads, en (dies van noode zijnde) der Classe; hetwelk ook in Ouderlingen en Diakenen te onderhouden is.

Art. XVIII.

Het ambt der Doctoren of Professoren in de Theologie (1-5) is, de Heilige Schriften uit te leggen, en de zuivere leer tegen de ketterijen en dolingen voor te staan.

1. De Professoren der Theologische School worden, voorzoover mogelijk benoemd voor bepaalde vakken. In die vakken waarin zij onderwijs geven, moeten zij voldoen aan de eischen die in andere inrichtingen in ons land van ongeveer denzelfden rang, aan Professoren die onderwijs geven in dezelfde vakken, doorgaans worden gesteld.

Voorts gelden voor hen als algemeene eischen, (behalve die van Art. 4 van het Regl. Theol. School): a. dat zij bezitten niet alleen de noodige intellectuele capaciteit, maar ook, paedagogische tact, en het onderwijs kunnen geven in de Engelsche taal; b. dat zij bij den voortduur, voorzooverre hun tijd dit toelaat, zich wijden aan verdere studie, vooral tot meerdere bekwaming in hunne vakken; c. dat zij niet door ouderdom of zwakheid onbekwaam zijn voor hunnen arbeid. De finale beslissing of aan deze vereischten voldaan wordt, blijft in elk voorkomend geschil tusschen de Curatoren en de Professoren, aan de Synode. (Acta 1906, Art. 79; Acta 1908, Art. 37; Acta 1910, Art. 56, VII, 3.)

2. Professoren der Theol. School worden met meerderheid van stemmen verkozen door de Synode. Bij de benoeming wordt ook rekening gehouden met de jaren dergenen die in aanmerking komen.

Tot voorziening in behoeften die vervulling vereischen voor de

e.k. Synode, heeft het Curatorium volmacht om voorloopige maatregelen te nemen.

3. De benoeming van Theol. Professoren is voor het leven, zoo zij in belijdenis en wandel zich onbestraffelijk gedragen, en ten aanzien van hun onderwijs voldoen aan de eischen in noot 1 gesteld. Bij die van Professoren voor het Litterarisch of College Department bepaalt de Synode, of de benoeming zal zijn voor het leven, dan wel voor een bepaalden termijn.

4. De bevestiging van Professoren in de Theologie geschiedt volgens het Formulier daarvan zijnde (Acta 1906, Art. 35, 5a,) na onderteekening van het Verbindings-Formulier.

5. Bij emeritaat of overlijden van Professoren der Theol. School wordt door de Kerk voor hen en der hunnen onderhoud gezorgd uit de Schoolkas. Het Curatorium bepaalt het bedrag der ondersteuning onder approbatie der Synode.

Art. XIX.

De gemeenten zullen, voor zooveel noodig, arbeiden, dat er studenten zijn, die door haar onderhouden worden, om tot den Dienst des Woords te worden opgeleid.

Art. XX.

Studenten, die naar den regel daarvoor zijnde, hiertoe vrijheid ontvangen, en personen, die volgens Art. VIII bekwaam zijn geoordeeld, om tot den Dienst des Woords te worden voorbereid, zullen tot hunne oefening en om bekend te worden bij de gemeenten, in de godsdienstoefeningen een stichtelijk woord mogen spreken.

Art. XXI.

De Kerkeraden zullen alomme toezien, dat er goede Christelijke Scholen zijn, waar de ouders hunne kinderen doen onderwijzen naar eisch des Verbonds.

Art. XXII.

De Ouderlingen zullen door het oordeel des Kerkeraads en der Diakenen verkozen worden, volgens de regeling, die daarvoor door den Kerkeraad vastgesteld is; bij welke regeling het naar de gelegenheid van iedere Kerk vrij zal zijn, van te voren de gemeenteleden in staat te stellen op geschikte personen de aandacht te vestigen en voorts vrij zal zijn, voor de verkiezing zelve zooveel ouderlingen, als er van noode zijn, aan de gemeente voor te stellen, om, van diezelfde, (ten ware, dat er eenig beletsel voorviel) geapprobeerd en goedgekeurd zijnde, met openbare gebeden en stipulation bevestigd te worden, of een dubbel getal aan de gemeente voor te stellen, om het door haar gekozen halve deel op dezelfde wijze in den dienst te bevestigen, volgens het Formulier daarvan zijnde.

Art. XXIII.

Der Ouderlingen ambt is, behalve hetgene dat boven, in Art. XVI, gezegd is hun met den Dienaar des Woords gemeen te zijn, opzicht te hebben, dat de Dienaren, mitsgaders hunne andere Medehelpers en Diakenen hun ambt getrouwelijk bedienen, en de bezoeking te doen, naardat de gelegenheid des tijds en der plaats tot stichting der gemeente, zoo voor als na het Nachmaal, kan lijden, om bijzonder de lidmaten der gemeente te vertroosten en te onderwijzen en ook anderen tot de Christelijke religie te vermanen

Art. XXIV.

Dezelfde wijze, die van de Ouderlingen gezegd is, zal men ook onderhouden in de verkiezing, approbatie en bevestiging der Diakenen.

Art. XXV.

Der Diakenen eigen ambt is, de aalmoezen en andere armengoederen naarstiglijk te verzamelen, en die getrouwelijk en vlijtiglijk, naar den eisch der behoeftigen, beide der ingezetenen en vreemden, met gemeen advies uit te deelen, de benauwdten te bezoeken en te vertroosten, en wel toe te zien, dat de aalmoezen niet misbruikt worden; waarvan zij rekening zullen doen in den Kerkeraad, en ook (zoo iemand daar bij wil zijn) voor de gemeente, op zulken tijd als de Kerkeraad het goedvinden zal.

Art. XXVI.

De Diakenen zullen ter plaatse waar anderen zich aan de armenverzorging wijden, van dezen begeeren goede correspondentie met hen te willen houden, ten einde de aalmoezen te beter uitgedeeld mogen worden onder degenen, die meest gebrek hebben. Ook zullen ze toezien, dat de armen gebruik kunnen maken van stichtingen van barmhartigheid, en daartoe van de besturen dier inrichtingen begeeren goede correspondentie met te willen houden, terwijl het wenschelijk is, dat de Diakonien, met name bij het verzorgen van ellendigen in deze stichtingen, elkander bijstaan en in onderling overleg treden.

Art. XXVII.

De ouderlingen en Diakenen zullen naar plaatselijke regeling twee of meer jaren dienen, en alle jaar zal een evenredig deel aftreden. (1.) De aftredenden zullen door anderen vervangen worden, ten ware, dat de gelegenheid en het

profijt van eenige kerk, bij de uitvoering van Artt. XXII en XXIV, eene herkiezing raadzaam maken.

1. Wat betreft het aanblijven van de dienenden eer de nieuw verkozen bevestigd zijn heeft de Synode van 1912, Acta, Art. 73 zich aldus uitgesproken naar aanleiding van het geding North Side, Passaic:—

a. Dat de kerkeraad van de gemeente North Side, Passaic, N. J., het recht had, om, waar er bezwaren tegen de nieuwgekozene ouderlingen en diakenen werden ingebracht, de bevestiging van deze broeders tot nader onderzoek uit te stellen.

b. Dat terecht de dienstdiende van de oude kerkeraadsleden verlengd werd, opdat zij gelegenheid hadden om een uitspraak te doen of de bezwaren tegen de nieuwgekozenen wettig waren.

c. Dat de aftredende kerkeraadsleden, door het op een onwettige wijze bevestigen van de nieuwgekozenen door Ds. Van den Heuvel wettig in den kerkeraad zitting hielden, en door de Classis Hudson als wettige kerkeraadsleden en trustees terecht erkend werden.

d. Dat de in het Agendum genoemde Artikelen der D. K. O. voorzoover zij op deze drie genoemde punten betrekking hebben door de Classis wettig zijn toegepast."

Art. XXVIII.

De Kerkeraden zullen zorg dragen, dat de Kerken voor het bezit hunner goederen, en de rust en orde hunner samenkomsten, aanspraak kunnen maken op de bescherming der Overheid (1); welverstaande, dat ze terwille van de rust en het stoffelijk bezit nimmer in het minste te kort mogen doen aan het koninklijk regiment van Christus over zijne gemeente.

1. De Kerkeraad zorgt, dat bij incorporatie naar de wetten van den Staat, deze geschiede met erkenning van onze Kerkenorde en van de uitspraken onzer Kerkelijke Vergaderingen.

Van de Kerkelijke Samenkomsten.

Art. XXIX.

Vierderlei kerkelijke samenkomsten zullen onderhouden worden; de Kerkeraad, de Classicale vergaderingen, (de particuliere Synode), en de Generale of Nationale.

Art. XXX.

In deze samenkomsten zullen geen andere dan kerkelijke zaken, en dezelve op kerkelijke wijze verhandeld worden. In meerdere vergaderingen zal men niet handelen, dan 't gene in mindere niet heeft afgehandeld kunnen worden, of dat tot de Kerken der meerdere vergadering in 't gemeen behoort.

Art. XXXI.

Zoo iemand zich beklaagt door de uitspraak der mindere vergadering verongelijkt te zijn, dezelve zal zich op eene meerdere kerkelijke vergadering beroepen mogen (1); en 't gene door de meeste stemmen goedgevonden is, zal voor vast en bondig gehouden worden. Tenzij dat het bewezen worde te strijden tegen het Woord Gods, of tegen de Artikelen dezer Kerkenorde, zoolang als dezelve door geene Generale Synode veranderd zijn.

1. Hooger beroep tegen eenige uitspraak eener Kerkelijke Vergadering moet voor de eerstvolgende samenkomst der meerdere vergadering, waarop men zich beroept, geschieden met kennisgeving aan den Scriba der Vergadering door wier besluit men zich bezwaard acht. Bij elke uitspraak moet hiervan kennis gegeven aan de belanghebbenden. (Acta van Dordrecht 1893, Art. 186.)

Art. XXXII.

De handelingen aller samenkomsten zullen met aanroeping van den Naam Gods aangevangen, en met eene dankzegging besloten worden.

Art. XXXIII.

Die tot de samenkomsten afgezonderd worden, zullen hunne credentiebrieven en instructien (1), ondertekend zijnde van degenen, die ze zenden medebrengen, en deze zullen keurstemmen hebben, ten ware, in zaken, die hunne personen of Kerken in het bijzonder aangaan.

1. Model 4.

Art. XXXIV.

In alle samenkomsten zal bij den praeses een scriba gevoegd worden, om naarstiglijk op te schrijven, 't gene waardig is opgeteekend te zijn.

Art. XXXV.

Het ambt van den praeses is, voor te stellen en te verklaren 't gene te verhandelen is; toe te zien dat een iegelijk zijn orde houde in 't spreken; den knibbelachtigen en die te heftig zijn in 't spreken, te bevelen dat zij zwijgen; en over dezelve, geen gehoor gevende, de behoorlijke censuur te laten gaan. Voorts zal zijn ambt uitgaan, wanneer de samenkomst scheidt. —

Art. XXXVI.

't Zelfde zeggen heeft de Classe over den Kerkeraad, 't

welk de Particuliere Synode heeft over de Classe, en de Generale Synode over de Particuliere.

Art. XXXVII.

In alle Kerken zal een Kerkeraad zijn, bestaande uit de Dienaren des Woords en de Ouderlingen, dewelke, althans in grootere gemeenten, in den regel alle weken eens te zamen komen zullen, alwaar de Dienaar des Woords (of de Dienaren, zoo daar meerdere zijn, bij beurte) presideeren en de actie regéeren zal. En waar het getal van de Ouderlingen klein is, zullen de Diakenen door plaatselijke regeling mede tot den Kerkeraad kunnen genomen worden; hetgeen altijd geschieden zal, waar dit getal op minder dan drie is bepaald.

Art. XXXVIII.

Welverstaande dat in de plaatsen, waar de kerkeraad voor het eerst of op nieuw is op te richten, 't zelve niet geschiede, dan met advies van de Classe.

Art. XXXIX.

Plaatsen, waar nog geen Kerkeraad zijn kan, zullen door de Classe onder de zorg van een genabuurden Kerkeraad(1) gesteld worden.

1. Deze Kerkeraad trede handelend op, waar in dergelijke plaatsen naar Art. XXXVIII „de Kerkeraad voor het eerst of opnieuw is op te richten”. Tot hem worde door de geloovigen ter plaatse het verzoekschrift gericht om te komen tot instelling der ambten, en hij vrage naar Art. XXXVIII het advies der Classe.

Is dit advies gunstig, zoo handele deze Kerkeraad verder naar de Kerkenorde door de verkiezing van ouderlingen en diakenen te leiden naar Artt. XXII en XXIV op de wijze welke in overleg met de leden ter plaatse geacht wordt meest verkieselijk te zijn, en door naar dezelfde artikelen te zorgen voor de bevestiging.

Vrije stemming is op deze wijze niet noodig. Mochten afstanden dwingen tot andere regeling, zoo voorzie de Classe hierin.

Art. XL.

Desgelijks zullen de diakenen samenkomen, waar zulks noodig is alle weken, om met aanroeping van den Naam Gods, van de zaken, hun ambt betreffende, te handelen, waartoe de Dienaren goed opzicht zullen nemen, en zoo noodig zich daarbij laten vinden.

Art. XLI.

De Classicale vergaderingen zullen bestaan uit genabuurde Kerken, dewelke elk een Dienaar en een Ouderling,

ter plaatse en tijd bij hen in het scheiden van elke vergadering goedgevonden (zoo nochtans, dat men het boven de drie maanden niet uitstelt), daarhenen met behoorlijke credentie afvaardigen zullen; in welke samenkomsten de Dienaars bij beurt, of anderszins die van dezelve vergadering verkoren wordt, presideeren zullen, zoo nochtans, dat dezelfde tweemaal achtereen niet zal mogen verkoren worden.

Voorts zal de praeses onder anderen een iegelijk afvragen, of zij in hunne Kerken hunne kerkeradsvergadering houden; of de kerkelijke discipline geoefend wordt; of de armen en Christelijke Scholen bezorgd worden; ten laatste, of er iets is, waarin zij het oordeel en de hulp der Classe tot rechte instelling hunner Kerk behoeven. En eindelijk zullen in de voorlaatste of desnoods in de laatste vergadering vóór de (Particuliere) Synode verkoren worden, die op deze Synode gaan zullen.

Art. XLII.

Waar in eene Kerk meer Predikanten zijn dan een, zullen ook zij, die niet volgens het voorgaande artikel afgevaardigd zijn, in de Classe mogen verschijnen en adviseerende stem hebben.

Art. XLIII.

In 't einde van de Classicale, en andere meerdere samenkomsten, zal men Censuur houden over diegenen, die iets strafwaardigs in de vergadering gedaan, of de vermaning der mindere samenkomsten versmaad hebben.

Art. XLIV.

De Classe zal ook eenige harer Dienaren, ten minste twee, van de oudste, ervarendste en geschikste, autoriseeren, om in alle Kerken alle jaar visitatie te doen(1), en toe te zien, of de Leeraars en Kerkeraden hun ambt getrouwelijk waarnemen, bij de zuiverheid der leer verblijven, de aangenomene orde in alles onderhouden, en de stichting der gemeente, mitsgaders der jonge jeugd, naar behooren, zooveel hun mogelijk is, met woorden en werken bevorderen; ten einde zij diegenen die nalatig in het een of ander bevonden worden, intijds mogen broederlijk vermanen, en met raad en daad alles tot vrede, opbouw, en het meeste profijt der Kerken helpen leiden. En iedere Classe zal deze visitatoren mogen continueeren in hunne bediening zoolang het haar zal goeddunk, ten ware, dat de visitatoren zelven, om redenen,

van dewelke de Classe oordeelen zal, verzochten ontslagen te worden.

1. Het doel der Kerkvisitatie is om de kerkeraden met voorlichting en advies te dienen en alzoo bestaande misstanden weg te nemen. Daartoe zijn voor het in te stellen onderzoek door Particuliere Synoden en Classen verschillende reglementen opgesteld.

De hoofdzaken, waarnaar in elke Kerk onderzocht behoort te worden, liggen in Art. XLIV zelve aangegeven, terwijl om de verschillende toestanden in de onderscheiden Classen, het wenschelijk is, dat elke Classe naar eisch der omstandigheden haar eigen reglement hebbe.

Art. XLV.

De Kerk in dewelke de Classe, en desgelijks de Particuliere of Generale Synode samenkomt, zal zorg dragen, dat zij de Acten der voorgaande vergadering, op de naastkomende bestelle.

Art. XLVI

De instructien der dingen, die in meerdere vergaderingen te behandelen zijn, zullen niet eerder geschreven worden, voordat over de daarin voorgestelde punten de besluiten der voorgaande Synoden gelezen zijn, opdat 't gene eens afgehandeld is, niet wederom voorgesteld worde ten ware dat men het achte veranderd te moeten zijn.

Art. XLVII.

[Alle jaar (ten ware de nood een korteren tijd vereischt) zullen vier of vijf of meer genabuurde Classes samenkomen, tot welke Particuliere Synode uit iedere Classis twee Dienaars en twee Ouderlingen afgevaardigd zullen worden. In 't scheiden zoowel der Particuliere als der Generale Synode zal eene kerk verordend worden, die last hebben zal, om, met advies der Classis, den tijd en de plaats der naaste Synode te stellen.]

Art. XLVIII.

[Het zal aan elke Synode vrijstaan, correspondentie te verzoeken en te onderhouden met hare genabuurde Synode of Synoden, in zulken vorm, als zij meest profijtelijk zullen achten voor de algemeene stichting.]

Art. XLIX.

[Iedere Synode zal ook eenigen afvaardigen, om alles, wat de Synode geordonneerd heeft, te verrichten, zoowel bij de Hooge Overheid als bij de respectieve Classes, onder haar sorterende, alsmede om te zamen of in minder getal over

alle examina der aankomende Predikanten te staan. En voorts in alle andere voorvallende zwaarigheden aan de Classes de hand te bieden, opdat goede eenigheid, orde en zuiverheid der leere behouden en bevestigd worden. Ook zullen deze van alle hunne handelingen goede notitie houden, om de Synode rapport daarvan te doen, en, zoo het geeischt wordt, redenen te geven. Ook zullen zij niet ontslagen wezen van hunnen dienst, voor en aler de Synode zelve hen daarvan ontslaat.]

Art. L.

De Generale Synode zal ordinaarlijk alle twee jaren eens gehouden worden, ten ware dat er eenige dringende nood ware, om den tijd korter te nemen.

Tot deze zullen drie Dienaren en drie Ouderlingen uit elke Classe afgezonden worden. Voorts zal de Kerk, die last heeft om den tijd en de plaats der Generale Synode aan te wijzen, zoo dezelve naar het oordeel van ten minste drie Classen, (1) binnen de twee jaren te beroepen ware, van den tijd en de plaats besluiten.

1. Zie Acta 1910, Art. 67, XIII, waar de bijzonderheden voor deze roeping geregeld worden.

2. Alle stukken voor de Synode moeten vóór 1 Mei van 't Synodale jaar opgezonden worden.

3. De eindvaststelling van de Acta en wat in de Bijlagen opgenomen moet worden en voorts de publicatie en verzending der Acta is opgedragen aan het Moderamen.

4. Alle zaken, die in Comité behandeld worden, zullen wel in het notulen boek worden ingeschreven, doch niet opgenomen worden in de gedrukte Acta Synodi. De shifting zal worden overgelaten aan het Moderamen.

5. Stukken voor het Agendum moeten worden gezonden aan de Kerk, die de Synode samenroept en vooraf voor het opstellen, drukken en verzenden der Agenda zorgt.

6. Alle correspondentie met andere Kerken is opgedragen aan een drietal deputaten, door de Synode daartoe verkozen.

7. De president der Synode benoemt de commissies voor de werkzaamheden staande de vergadering, terwijl de Synode de commissies verkiest voor zaken, die na de vergadering moeten uitgevoerd worden.

Rapporteurs van boards en commissies die niet ter Synode gedeputeerd zijn, hebben nochtans zitting met adviseerende stem in de commissies die hunne zaken behandelen en ter Synode, zoolang hunne rapporten in bespreking zijn.

8. De persoon, die bij de benoeming eener Commissie eerst genoemd wordt door den President, of die bij verkiezing der vergadering de meeste stemmen heeft, zal beschouwd worden als haar voorzitter. Op zijn weg ligt het dan ook de Commissie tot den ar-

heid samen te roepen, en daarna van het verrichtte rapport uit te brengen. Wordt hij hierin verhinderd, dan treedt de op hem volgende, naar bovengenoemde bepaling in zijne plaats.

9. „De vastgestelde regel is dat alle commissies, die zaken hebben te brengen op eene volgende Synode, zoo mogelijk minstens zes maanden voor de samenkomst er van de kerken in kennis moeten stellen met hunne zaken.” (Acta 1904, Art. 126.)

10. Aan den vooravond der Synode worde ter plaatse door de samenroepende kerk bepaald, een Synodaal biduur gehouden, waarbij de praeses of vice-praeses der vorige Synode bij voorkeur verzocht wordt, die bij die gelegenheid eene gepaste predicatie houdt.

En in iedere kerk houde men op den rustdag vóór de Synode biduur om hare belangen den Heere op te dragen.

11. Op bepaalde tijd en plaats roept de roepende kerk de opgekomen leden der Synode saam: zij opent, zoo een quorum aanwezig is, (twee derde der verkozenen) met gebed, Schrift lezen en toespraak, verzamelt de lastbrieven en leidt de verkiezing van het moderamen.

12. Nadat het gekozen moderamen heeft plaats genomen, be-
tuigen de leden staande hunne instemming met de drie Formulieren van Eenigheid door „ja” te antwoorden op de vraag hun door den praeses dienaangaande gesteld.

Deputaten later binnenkomend wordt ook instemming afgevraagd.

13. De roepende Kerk verzoeke de Theol. Professoren, om als praeadviseurs tegenwoordig te zijn.

14. De Synode wijze twee deputaten aan tot behartiging van de finantiën.

15. De Synode wijze eene kerk aan tot bewaring der archieven.

16. De Acta der Synode worden gratis gezonden aan Ouderlingen en Diakenen, Leeraren en Em. Predikanten, Professoren der Theol. School en aan met ons corresponderende Kerken.

17. Voor instructie aan de Wachter Commissie zie Acta 1910, Art. 17, III.

18. De zaken, betrekking hebbende op de inrichting der Theol. School en Calvin College en op de werkzaamheden van het Curatorium worden door de Synode bij reglement geregeld.

Art. LI.

De arbeid der kerkelijke Zending onder de heidenen (1) en Joden (2) wordt door de Generale Synode in eene Zendingsorde geregeld.

1. Zie voor de Zendingsorde voor de Zending onder de heidenen Acta 1912, Bijlage X.

2. Voor de regeling van de Zending onder de Joden zie Acta 1912, Art. 21.

Art. LII.

Alzoo in de Kerken onderscheidene sprake gesproken wordt, zal in de kerkelijke samenkomsten en bij het publiceeren van adviezen, instructien, en besluiten, gezorgd worden voor de noodige vertaling.

Van de Leer, Sacramenten en andere Ceremonien.

Art. LIII.

De Dienaren des Woords Gods en desgelijks de Professoren in de Theologie (1) ('t welk ook den anderen Professoren en Schoolmeesters wel betaamt) (2) zullen de drie Formulieren van Eenigheid, n.l. de Nederlandsche Belijdenis des Geloofs, den Heidelbergschen Catechismus en de Canones van Dordrecht 1618, '19 onderteekenen, en de Dienaren des Woords, die zulks weigeren, zullen **de facto** (feitelijk) in hunnen dienst door den Kerkeraad of de Classe geschorst worden, tot ter tijd toe, dat zij zich daarin geheel-lijk verklaard zullen hebben, en indien zij hardnekkiglijk in weigering blijven zullen zij van hunnen dienst geheel-lijk afgesteld worden.

1. Het onderteekeningformulier voor de hoogleeraren in de Theologie en voor de Dienaren des Woords is vastgesteld in de 164ste Sessie van de Generale Synode te Dordrecht, 1618, '19.

2. Het onderteekeningformulier voor Schoolmeesters, hetwelk ook met eenige wijziging gebruikt zou kunnen worden voor „andere Professoren”, is te vinden in K. O., Uitgave 1905, Bijlage X.

Art. LIV.

Insgelijks zullen ook de Ouderlingen en Diakenen de genoemde Formulieren van Eenigheid onderteekenen. (1)

1. Aangezien er voor Ouderlingen en Diakenen dusver geen afzonderlijk Formulier bestaat, kan men voor hen gebruik maken van het Formulier voor Hoogleeraren en Dienaren des Woords.

Art. LV.

Tot wering van de valsche leeringen en dwalingen, die door kettersche geschriften zeer toenemen, zullen de Dienaars en de Ouderlingen de middelen gebruiken van leering, van wederlegging, van waarschuwing en van vermaning, zoowel bij den dienst des Woords als bij de Christelijke onderwijzing en bij het huisbezoek.

Art. LVI.

Het verbond Gods zal aan de kinderen der Christenen met den doop, zoo haast als men de bediening deszelfen hebben kan, vergezeld worden; en dat in openbare verzameling, wanneer Gods Woord gepredikt wordt.

Art. LVII.

De Dienaars zullen hun best doen, en daartoe arbeiden, dat de vader (1) zijn kind ten Doop presenteere.

1. Ingeval de vader „door belijdenis zijn eigen doop niet heeft aanvaard”, zal de belijdende moeder het kind ten doop presentereen. (Zie Acta 1898, Art. 94.)

Art. LVIII.

De Dienaars zullen in 't Doopen, zoo der jonge kinderen als der volwassen personen, de formulieren van de instelling en 't gebruik des Doops, welke tot dien einde onderscheidenlijk bescheven zijn, gebruiken.

Art. LIX.

De volwassenen worden door den Doop de Christelijke Gemeente ingelijfd, en voór Lidmaten der Gemeente aangenomen, en zijn daarom schuldig het Avondmaal des Heeren ook te gebruiken, 't welk zij bij hunnen Doop zullen beloven te doen.

Art. LX.

De namen der gedoopten, mitsgaders der Ouders, en desgelijks de tijd der geboorte en des Doops, zullen opgeteekend worden.

Art. LXI.

Men zal niemand ten Avondmaal des Heeren toelaten, dan die naar de gewooneheid der Kerk, tot dewelke hij zich voegt, belijdenis der Gereformeerde Religie gedaan heeft, mitsgaders hebbende getuigenis eens vromen wandels, (1, 2) zonder welke ook degenen, die uit andere Kerken komen, niet zullen toegelaten worden.

1. Naar aanleiding van de vraag, hoe te handelen met de opneming van personen uit andere kerkengroepen, besloot de Synode van 1904 als volgt:—

„Overmits het noodig is om het Avondmaal zuiver te houden, zoo volgt daaruit, dat allen die tot ons overkomen moeten onderzocht worden of ze zuiver zijn in de belijdenis en in staat om Avondmaal te houden.

De vorm van opneming worde overgelaten aan de kerkeraden. Alleen geve men aan de gemeente gelegenheid om mogelijke bezwaren in te brengen.” (Acta 1904, 125, 6, b, c.)

2. **Vragen bij het doen van Openbare Belijdenis.**

1. „Of gij de leer die in het O. en N. T. en in de Artikelen des Chr. Geloofs begrepen is en in de Chr. Kerk alhier geleerd wordt, niet bekend de waarachtige en volkomen leere der zaligheid te wezen?

2. Of gij U voorgenomen hebt, door Gods genade, bij deze leer te blijven, alle ketterijen daartegen strijdende te verwerpen, en in een nieuw godzalig leven te wandelen?

3. Of gij U aan de kerkelijke regeering, en indien gij U kwaamt te ontgaan, ('t geen God genadiglijk verhoede.) U aan de kerkelijke tucht zult onderwerpen?" (Acta 1890, Art. 61.)

Art. LXII.

Een iedere Kerk zal zulke manier van bediening des Avondmaals houden, als zij oordeelt tot de meeste stichting te dienen. (1) Welverstaande nochtans, dat de uitwendige ceremonien, in Gods Woord voorgeschreven, niet veranderd en alle superstitie vermeden worde, en dat na de voleinding der predikatie en der gemeene gebeden het Formulier des Avondmaals, mitsgaders het gebed daartoe dienende, zal worden gelezen.

1. Vóór 't Avondmaal zal er eene Voorbereidings-predikatie gehouden worden, en daarna eene Nabetrachtings-leerrede. (Acta 1912, Art. 72, 3, a, p. 55.)

Art. LXIII.

Het Avondmaal des Heeren zal ten minste alle twee of drie maanden gehouden worden.

Art. LXIV.

De bediening des Avondmaals zal alleen geschieden, waar toezicht is van Ouderlingen, volgens kerkelijke orde, en in eene openlijke samenkomst der gemeente.

Art. LXV.

Lijkpredikationen of lijkdiensten zullen niet worden ingesteld.

Art. LXVI.

In tijden van oorlog, pestilentie, algemeene volksrampen en andere groote zwarigheden, waarvan de druk overal in de Kerken gevoeld wordt, is het betamelijk dat door de Classen bededagen (1) uitgeschreven worden.

1. Geregeld wordt de Voorjaarsbiddag gehouden den tweeden Woensdag in Maart.

Art. LXVII.

De gemeenten zullen onderhouden, benevens den Zondag, ook den Kerstdag, Paschen, Pinksteren, en den Nationalen Dankdag.

Art. LXVIII.

De Dienaars zullen alomme des Zondags de somma der Christelijke Leer in den Heidelbergschen Catechismus vervat, kortelijk uitleggen, alzoo dat dezelve zooveel mogelijk jaarlijks mag geeindigd worden, volgens de afdeeling van den Catechismus zelve, daarop gemaakt.

Art. LXIX.

In de Kerken zullen alleen de 150 Psalmen Davids, de Tien Geboden, het Onze Vader, de 12 Artikelen des geloofs, de Lofzangen van Maria, Zacharias en Simeon, de Morgen- zang en de Avondzang; en de Bedezang voor de predikatie, gezongen worden. (1)

1. „De Synode keurt het gebruik van het Zangkoor bij de openbare godsdienstoefeningen af.” (Acta 1904, pp. 41 en 42.)

Art. LXX.

Alzoo behoorlijk is, dat de huwelijke staat voor Christus' gemeente bevestigd worde, volgens het Formulier, daarvan zijnde, zullen de Kerkeraden daarop toezien.

Van de Censuur en Kerkelijke Vermaning.

Art. LXXI.

Gelijkerwijs de Christelijke straf geestelijk is, en niemand van het Burgerlijke gericht of straf der Overheid bevrijdt, alzoo worden ook, benevens de Burgerlijke straf, de Kerkelijke Censuren noodzakelijk vereischt, om den zondaar (1) met de Kerk en zijnen naaste te verzoenen, en de ergernis uit de gemeente Christi weg te nemen.

1. Met de uitdrukking „den zondaar” is hier bedoeld de zondaar, die belijdend lidmaat der gemeente is. Toch moet naar het oordeel der Kerken ook over de doopleden tucht worden geoefend, zooals blijkt uit de Alg. Bepalingen, Art. 62, a.; Acta 1896, Art. 62, 3; Acta 1900, Art. 99, XVI, XVII.

Art. LXXII.

Wanneer dan iemand tegen de zuiverheid der leer, of vromigheid des wandels zondigt: zooverre als het heimelijk is, en geene openbare ergernis gegeven heeft, zoo zal de regel onderhouden worden, welken Christus duidelijk voorschrijft in **Matth. 18.**

Art. LXXIII.

De heimelijke zonden, waarvan de zondaar door een, en in 't bijzonder, of voor twee of drie getuigen vermaand zijnde, berouw heeft, zullen voor den Kerkeraad niet gebracht worden.

Art. LXXIV.

Zoo iemand van eene heimelijke zonde van twee of drie personen in liefde vermaand zijnde, geen gehoor geeft, of anderszins eene openbare zonde bedreven heeft, zal zulks den Kerkeraad aangegeven worden.

Art. LXXV.

Van al zulke zonden, die van wege hare natuur openbaar, of door verachting der kerkelijke vermaningen in het openbaar gekomen zijn, zal de verzoening (wanneer men genoegzame teekenen van boetvaardigheid ziet) in zulken vorm en manier geschieden, als tot stichting van iedere Kerk door den Kerkeraad bekwaam zal geoordeeld worden. Of zij in bepaalde gevallen openbaarlijk geschieden zal, wordt, wanneer daarover in den Kerkeraad verschil is, met advies van twee genabuurde Kerken of van de Classe beoordeeld.

Art. LXXVI.

Zoo wie hardnekkiglijk de vermaning des Kerkeraads verwerpt, en desgelijks wie eene openbare of anderszins eene grove zonde gedaan heeft, zal van het Avondmaal des Heeren afgehouden worden. En indien hij, afgehouden zijnde, na verscheidene vermaningen geen teeken der boetvaardigheid bewijst, zoo zal men ten laatste tot de uiterste remedie, namelijk de afsnijding, komen, volgens de forme naar den Woorde Gods daartoe gesteld. Doch zal niemand afgesneden worden, dan met voorgaand advies der Classe.

Art. LXXVII.

Aleer men, na de afhouding van het Avondmaal en de daarop nog gevolgde onderscheidene vermaningen, tot de afsnijding komt, zal men de hardnekkigheid des zondaars der gemeente openlijk te kennen geven, de zonde verklarende, mitsgaders de naarstigheid aan hem bewezen; in het bestraffen, afhouden van het Avondmaal, en menigvuldige vermaningen, en zal de gemeente vermaand worden hem aan te spreken, en voor hem te bidden. Zoodanige vermaningen zul-

len er drie geschieden. In de eerste zal de zondaar niet genoemd worden, opdat hij eenigszins verschoond worde. In de tweede zal met advies der Classe zijn naam uitgedrukt worden. In de derde zal men de gemeente te kennen geven, dat men hem (tenzij dat hij zich bekeere) van de gemeenschap der Kerk uitsluiten zal, opdat zijne afsnijding, zoo hij hardnekkig blijft, met stilzwijgende bewilliging der Kerk geschiede. De tijd tusschen de vermaningen zal aan het oordeel des Kerkerads staan.

Art. LXXVIII.

Wanneer iemand, die ge-excommuniceerd is, zich wederom wil verzoenen met de gemeente door boetvaardigheid, zoo zal hetzelfde voor de handeling des Avondmaals, of anderszins naar gelegenheid, tevoren der Gemeente aangezegd worden, teneinde hij ten naastkomenden Avondmaal (zooverre niemand iets weet voor te brengen ter contrarie) openbaarlijk met professie zijner bekeering weder opgenomen worde, volgens het Formulier daarvan zijnde.

Art. LXXIX.

Wanneer Dienaars des Goddelijken Woords, Ouderlingen of Diakenen eene openbare, grove zonde bedrijven, die der Kerk schandelijk, of ook bij de Overheid strafwaardig is, zullen wel de Ouderlingen en Diakenen terstond door voorgaand oordeel des Kerkerads derzelve en der naastgelegen gemeente in hunnen dienst geschorst of daarvan afgezet worden, maar de Dienaars alleenlijk geschorst worden. Of deze geheel van den dienst af te zetten zijn, zal aan het oordeel der Classe staan, met advies van de in Art. XI genoemde Deputaten der (Particuliere) Synode.

Art. LXXX.

Voorts onder de grove zonden, die waardig zijn met opschorting of afstelling van den dienst gestraft te worden, zijn deze de voornaamste: valsche leer (1) of ketterij, openbare scheurmaking, openlijke blasphemie, (1) simonie, trouwelooze verlating zijns dienstes of indringing in eens anderen dienst, meineedigheid, (1) echtbreuk, (2) hoererij, dieverij, geweld, gewoonlijke dronkenschap, vechterij, vuil gewin; kortelijk, alle de zonden en grove feiten, die den bedrijver voor de wereld eerloos maken, en in een ander gemeen lidmaat der Kerk der afsnijding waardig zouden gerekend worden.

1. Onze Kerken overwegende dat de geheime genootschappen

schuldig staan aan valsche leer, blasphemie en meenedigheid, besloten, dat indien het van een lid openbaar wordt dat hij behoort tot een met eede of plechtige gelofte, verbonden geheim genootschap, en hij weigert zulks te verlaten, zoo zal hij kerkelijk behandeld worden. (Uit de Algem. Bepalingen, Art. 55.)

Aangaande zonden, bedreven krachtens het lidmaatschap der Unions, zie Acta 1904, Art. 119, I, 5.

Z. Grond voor wettige echtscheiding is hoererij of overspel, zooals bedoeld in Matth. 5:31, 32.

Art. LXXXI.

De Dienaren des Woords, Ouderlingen en Diakenen zullen vóór het houden des Avondmaals onder elkander de Christelijke censuur oefenen en malkander van de bediening huns ambts vriendelijk vermanen.

Art. LXXXII.

Dengenen, die uit de gemeente vertrekken, zal eene attestatie of getuigenis aangaande hun belijdenis en wandel door den Kerkeraad medegegeven worden, door twee ondertekend, of bij attestaties, die onder het zegel der Kerk gegeven worden, met éene ondertekening.

Art. LXXXIII.

Voorts zal den armen, om genoegzame oorzaken vertrekkende, door de Diakenen reisgeld gegeven worden, naar hetgeen zij oordeelen behoorlijk te zijn. De Kerkeraad en Diakenen zullen echter toezien, dat zij niet te zeer genegen zijn om hunne Kerken van de armen te ontlasten, met welke zij andere Kerken zonder eenigen nood zouden bezwaren.

Art. LXXXIV.

Geene Kerk zal over andere Kerken, geen Dienaar over andere Ouderlingen of Diakenen eenige heerschappij voeren.

Art. LXXXV.

In middelmatige dingen, zal men Kerken, die een ander gebruik hebben dan wij, niet verwerpen.

1. „De correspondentie met andere kerken besta niet slechts uit het wisselen van groeten en beleefdheidsbezoeken, maar ook: a. In het zenden van deputaten naar elkanders meerdere vergaderingen met adviseerende stem; b. In het op elkaar acht geven dat men noch in leer noch in dienst en tucht afwijke van de Geref. beginselen; c. In het onderling overleg hoe zich jegens derden te

houden; d. In het dienen van elkaar met voorlichting, vooral waar er sprake is van wijziging in Confessie, Kerkenorde en Liturgie." (Acta 1900, p. 51.)

Art. LXXXVI.

Deze Artikelen, de wettelijke ordening der Kerk aangaande, zijn alzoo gesteld en aangenomen met gemeen accord, dat zij (zoo het profijt der Kerken anders vereischte) veranderd, vermeerderd of verminderd mogen en behooren te worden. Het zal nochtans geene bijzondere Gemeente, Classe [of Synode] vrijstaan zulks te doen, maar zij zullen naarstigheid doen om die te onderhouden, totdat anders van de Generale Synode verordend worde.

I. VAN DELLEN,
J. MANNI,
D. R. DRUKKER,
H. KEEGSTRA,
E. BREEN.

RAPPORT DER COMM. VOOR EEN FORMULIER VOOR DE ROYEERING VAN ONGE- HOORZAME DOOPLEDEN.

Eerwaarde Broeders:—

Blijkens Art. 62, 5 Acta Syn. 1912, richtte de Cl. Orange City het volgende verzoek tot de Synode:

„De Synode stelde een formulier op ten gebruike bij het royeeren van ongehoorzame doopleden.”

De Synode nam het voorstel van de Comm. van praedivies aan, aldus luidende:

„De Synode willige dit verzoek in, en benoeme eene commissie van drie personen, die in 1914 der Synode een formulier-ontwerp aanbiede. Gronden zijn:

a. De doopleden zijn zoowel leden der gemeente als de belijdende leden.

b. De beteekenis van dit lidmaatschap zal beter door hen verstaan worden.

c. De behandeling van royeering zal meer ernst en belangstelling verwekken.”

Blijkens art. 75, 22 zijn als commissie aangewezen, Prof. G. D. De Jong; Dss. Veltkamp en G. J. Haan.

Voldoende aan de opdracht haar gegeven, met het oog op de gronden zich zoo nauw mogelijk aansluitende aan het formulier voor den ban, biedt deze commissie het volgende aan de Synode aan ter harer overweging en beoordeeling. Het woord „ongehoorzame doopleden” kan slaan op hen, die hardnekkig weigeren de verbondsverplichtingen na te komen door het niet doen van belijdenis;—en op hen, die bovendien een zondig goddeloos leven leiden. Dit ter verklaring van het opschrift boven dit formulier, en de tusschen twee haakjes geplaatste woorden ter aanduiding dezer twee klassen.

Formulier voor het royeeren van leden die nog geen belijdenis gedaan hebbende, in ongehoorzaamheid aan Gods gebod of in zonden leven.

Geliefden in den Heere Jezus Christus:—

Het is u bekend, dat N. N. die blijkens den H. Doop lidmaat dezer gemeente is, weigerde gehoor te geven aan de vermaningen, en op zich te nemen de verplichtingen, met wel-

ke de H. Doop tot hem (haar) komt, (en dat hij (zij) in zonden leeft).

Onverschiedene malen heeft de kerkeraad hem (haar) het zondige van dezen weg voorgehouden. En nademaal onze ernstige bearbeiding niet de gewenschte uitwerking had, zoo hebben wij er bij u op aangedrongen, met ons hem (haar) af te manen van de ongerechtigheid, en hem (haar) aan te manen zich tot den Heere te bekeeren.

Wij zien ons thans tot onze innige droefheid genoodzaakt u mede te deelen, dat een en ander is gebleken vruchteloos te zijn, en dat genoemde N. N. in den weg van ongehoorzaamheid (en in zijn (haar) zondig leven) volhardt, weshalve wij ons verplicht achten hem (haar) door royeering uit de gemeente te verwijderen. Tot deze uiterste remedie zijn wij gekomen volgens het bevel en den last ons gegeven in Gods Heilig Woord (Num. 9:13; Matth. 18:15—18), ten einde Gods Naam niet gelasterd en zijn Verbond niet ont-heiligd worde; ten einde het kwaad in de gemeente (haar ten nadeele) niet voortwoekere, maar gestraft worde, en opdat genoemde N. N. hierdoor (zoo het mogelijk zij) tot waarachtige verootmoediging kome.

Daarom verklaren wij, opzieners der gemeente Gods alhier, vergaderd in den Naam en in de macht van den Heere Jezus Christus, dat N. N. ter oorzake bovengenoemd, uitgesloten is en uitgesloten wordt mitsdezen, buiten de Gemeente des Heeren, en vreemd is van de gemeenschap van Christus, van de heilige sacramenten en alle geestelijke zegeningen en weldaden Gods, die Hij zijne Gemeente belooft en bewijst, zoolang hij (zij) hardnekkig en onboetvaardig blijft in deze zijne (hare) zonde. Hij (zij) is daarom van ulieden te houden als een heiden en tollenaar, naar het bevel van Christus, Matth. 18, die zegt, in den hemel gebonden te zijn al wat zijne dienaren binden op aarde.

Voorts vermanen wij u, met name de jeugdigen in ons midden, dat gij geene gemeenschap hebt met hem (haar), opdat hij (zij) beschaamd worde; nochtans hem (haar) niet houdende als een vijand, maar bij wijlen vermanende, gelijk men een broeder (zuster) doet. Tevens spiegele zich een iegelijk aan dit en dergelijke voorbeelden om den Heere te vreezen, en het groote voorrecht te waardeeren opgenomen te zijn in het Verbond der Genade, en een kind des Koninkrijks te zijn.

Gij hebt gezien, lieve Broeders en Zusters, op welke wijze deze persoon is begonnen te vervallen, en allengskens meer

en meer gekomen is tot den val. Merkt dan aan hem (haar) hoe listig de satan is om den mensch af te trekken van de heilzame middelen der genade, en te brengen tot het verderf. Zoo wacht u dan voor alle kwaad en voor allen schijn des kwaads. Bedenkt het woord des Apostels: kwade gesprekingen bederven goede zeden. Machtig zijn de vijanden die ons omringen. Daarom weest nuchteren, waakt en bidt, opdat gij niet in verzoeking valt. Heden, zoo gij de stemme des Heeren hoort, verhardt u niet, maar laat u leiden.

Doch aangezien het God is, die in ons werkt beide het willen en het werken naar zijn welbehagen, zoo laat ons zijnen heiligen Naam met bekentenis onzer zonden aldus aanroepen:

O rechtvaardige God, barmhartige Vader, wij belijden onze zonden voor Uwe hooge Majesteit, en bekennen wel verdiend te hebben de droefheid en smart die ons is aangedaan in de verwijdering van dit ons gewezen lidmaat, ja wij zijn allen waardig van u afgesneden en verbannen te worden om onzer groote overtreding wille; zoo Gij niet ons wildet treden in het gericht. Maar, o Heere, gij zijt ons genadig om Christus wil. Vergéeft ons onze misdaden, want zij zijn ons van harte leed, en werk in onze harten hoe langer hoe meer leedwezen van wege de zonde, opdat wij Uwe oordeelen vreezende, die Gij laat gaan over de hardnekkigen, ons mogen benaarstigen om U te behagen. Geef dat wij ons wachten voor alle besmetting der wereld, en dergenen, die van de gemeenschap der Kerk zijn verwijderd, opdat wij hunner zonden ons niet deelachtig maken, en dat wie verwijderd of afgesneden werd, zich voor U verootmoedige. En aangezien Gij geen lust hebt in den dood des zondaars, maar dat hij zich bekeere en leve, en de schoot Uwer Kerke altijd open staat voor degenen, die wederkeeren, zoo ontsteek in ons een goeden ijver, dat wij met christelijke vermaningen en voorbeelden zoeken wederom terecht te brengen dezen (deze) verwijderde(n) persoon; mitsgaders al degenen, die door ongelooft of roekeloosheid afwijken. Geef uwen zegen aan onze vermaning, opdat wij daardoor oorzaak mogen hebben ons weder te verblijden in hem (haar) over wie(n) wij nu rouw moeten dragen. En dat alzoo Uw Heilige Naam geprezen worde door onzen Heere Jezus Christus, die ons heeft leeren bidden: Onze Vader, die in de hemelen zijt, Uw Naam worde geheilgd, Uw Koninkrijk kome, Uw Wil ge-

schiede, op aarde gelijk in den hemel. Geef ons heden ons dagelijks brood. En vergeef ons onze schulden, gelijk ook wij vergeven onzen schuldenaren. En leid ons niet in verzoeking, maar verlos ons van den Booze. Want U is het koninkrijk en de kracht en de heerlijkheid tot in eeuwigheid. Amen.

Met eerbied onderworpen,
Uwe Commissie,

G. J. HAAN,
L. VELTKAMP,
G. D. DE JONG.

RAPPORT VAN DE COMMISSIE TER VOORBEREIDING VAN PART. SYNODEN.

(Acta 1912, Art. 75, 21).

Geliefde Broederen in den Heere:—

De door de vorige Synode benoemde Commissie „ter voorbereiding van Part. Synoden” heeft de eer u met het navolgend rapport te dienen:

Om eenigszins volledig te zijn, hebben wij gemeend een kort antwoord te moeten geven op het volgende drietal vragen:

- I. Wat voor het instellen van Part. Synoden pleit?
- II. Welke bezwaren er tegen in te brengen zijn?
- III. Of het eisch van ons Gereformeerd beginsel is?

I.

Wat punt I. betreft, doen we u opmerken:

a. Dat het onder ons vigeerend kerkrecht de Particuliere Synoden stellig voorschrijft, wijl in Art. 29 onzer kerkenorde onder de vier soorten van kerkelijke samenkomsten ook de Part. of Prov. Synoden genoemd worden;

b. dat de Part. Synoden ook het verband onzer kerken met haar historisch verleden zouden doen uitkomen, wijl de Gereformeerde kerken in verschillende landen van de vroegste tijden na de Reformatie af zulke Synoden hebben geïnstitueerd;

c. dat blijkens de historie deze Synoden, met name in Oud-Nederland, van zoo uitnemend belang voor het kerkelijk leven zijn geweest;

d. dat het samenwerken van meerdere Classen, zooals b.v. voor de Zending, en principieel en praktisch door Part. Synoden veel beter tot zijn recht zou komen;

e. dat de groepen, waarin men naar de geografische in-deeling van ons land onze kerken zoo in 't algemeen kan verdeelen, eigenaardige en bijzondere belangen hebben, die veel beter in de verzameling van die bepaalde kerkengroep of in een Part. Synode, dan in de Synode van alle kerken behartigd kunnen worden. (Zoo hebben b.v. de kerken in het Westen veel meer dan in de Midden Staten en in het Oosten zich bezig te houden met het zoo belangrijke en veel tijd en geld eischende werk der Inwendige Zending, terwijl omgekeerd de kerken in de Midden Staten en in het Oosten veel

meer dan die in het Westen haar aandacht te wijden hebben aan de sociale vraagstukken van onzen tijd).

II.

Toch wil het ons voorkomen, dat de voordeelen niet tegen de bezwaren opwegen.

De bezwaren nu zijn:

a. Dat onze kerken nog te klein in aantal zijn, om behalve in Classes en Generale Synode, ook nog in Part. Synoden saam te komen;

b. dat vanwege de uitgestrektheid en de situatie onzer classen een planmatige systematische indeeling in Part. Synoden wel niet mogelijk is, en het zelfs moeilijk zou zijn om namen voor die Synoden te vinden, die—wat dan toch vereischte is—dienen kunnen om het terrein van zulk een Synode juist af te bakenen;

c. dat uit den boesem onzer kerken eigenlijk nog nooit een stem is opgegaan om op goede gronden de behoefte van zulke Synoden voor ons kerkelijk leven aan te toonen, wijl wat door de classis van Holland op onze laatst gehouden Synode als grond voor de noodzakelijkheid harer institueering werd aangevoerd, niet ontvankelijk kon verklaard worden, aangezien van een Generale Synode, die niet langer dan 6 of 7 dagen duurt, niet gezegd kan worden, dat zij met teveel werkzaamheden overladen is;

d. dat, ingeval men al tot een gedwongen en gezochte, door geen leidend beginsel te rechtvaardigen indeeling in Part. Synoden overging, deze indeelingen van dien aard zouden zijn dat de eene Synode uit twee, en de andere allicht uit vijf classes zou bestaan, wat dan weer met het oog op de afvaardiging tot allerlei moeilijkheden leiden zou;

e. dat zulke Synoden, met het oog op de verre afstanden, de onkosten voor ons kerkelijk leven zoo sterk zouden vermeerderen, dat zij de draagkracht van onzen kleinen kerkengroep allicht zouden overschrijden.

III.

Was het hebben van Part. Synoden nu evenwel eisch van onze Gereformeerde beginselen van kerkregering, dan zouden onze kerken zich door al die bezwaren en overwegingen geen oogenblik langer mogen laten terughouden, om tot haar instelling over te gaan, maar dit is geenszins het geval.

Eisch van onze beginselen is zeer zeker, dat onze kerken krachtens het verband, waarin zij van 's Heeren wege te leven hebben, in „meerdere vergaderingen” samen komen, en

dat wel: heel de kerkengroep in Generale Synode, en kringen van kerken in een mindere verzameling, maar of men nu die kringen in kleiner (Classis) en in grootere (Part. Synode) indeelt, dit wordt niet door eenig beginsel, maar uitsluitend door het aantal, de gesteldheid en het praktisch belang der kerken beheerscht. Een Part. Synode en een Classis zijn alleen hierin onderscheiden, dat de eerste uit een grooter aantal kerken bestaat dan de laatste. Men zou een classis ook een Synode kunnen noemen. Gysbertus Voetius (zie Pol. Eccl. Pars III, Liber I, Tract III, Cap. VII, p. 193), noemt alle „meerdere vergaderingen” Synoden. En hij spreekt van „universeele” en „particuliere” Synodes. Onder een „universeele” Synode verstaat hij dan een oecumenisch concilie, terwijl hij de „particuliere” Synoden indeelt in kleinere (classis), grootere (Part. Synode) en in de grootste (de Nat. Synode). Zeker, indien het ideaal, dat onze Gereformeerde vaders najoegen, voor verwezenlijking vatbaar ware geweest, om n.l. alle Gereformeerde kerken der wereld in een oecumenisch concilie te vergaderen, dan zou men van vijfderlei „kerkelijke samenkomsten” gesproken hebben. Opmerking verdient ook nog, dat in Frankrijk pas na de Reformatie de kerken der Hugenoten wel in Part. Synoden, maar nog niet in classes ingedeeld waren.

Dat niet de Part. Synoden, maar de classes ter Generale Synode afvaardigen, is niet alleen principieel volkomen in den haak, maar verdient zelfs de voorkeur, wijl de Classis die door alle schrijvers over Gereformeerd kerkrecht als de grondvorm onzer „meerdere vergaderingen” beschouwd wordt, het dichtst bij de kerken staan, die in Synode saamvergaderen.

Alles overwegende, meenen wij u in ernstige bedenking te moeten geven, om althans voorloopig niet tot het institueeren van Part. Synoden over te gaan.

Met eerbied onderworpen,

De Commissie voorn.,

L. BERKHOF,

C. DE LEEUW,

F. FORTUIN, Rapp.

**RAPPORT DER COMMISSIE OM EEN ZENDINGSLES
OM DE DRIE MAANDEN TE INTRODU-
CEEREN IN PLAATS VAN DE HER-
HALINGS- OF TEMPERANCE LES.**

(Acta 1912, Art. 75, punt 12.)

Eerwaarde broeders in Christus: —

Uwe Commissie heeft de eer en het genoegen, U mede te deelen dat ze aan de haar geworden opdracht tot nu heeft mogen voldoen. Haar rest nog één Zendingsles op te stellen voor het derde kwartaal van het loopende jaar. Ze heeft ter verkrijging van wat meer afwisseling de vier zondingslessen des jaars verdeeld over de vier volgende gezichtspunten: Zending in het algemeen, Zending onder de Joden, Zending onder de Indianen, Zending onder de Verstrooiden.

Hare lessen heeft ze nu eens doen plaatsen instee van de herhalingsles van den Internationalen Rooster, en dan weer in de plaats van de matigheidsles. Dit was volgens de instructie, in het Artikel onzer benoeming begrepen. De uitgever van de Sabbathschoolbode verzocht ons echter, ze allen te mogen invoegen voor de herhalingslessen, die door velen volgens hem niet begeerd worden. Uwe commissie meende deze zaak ter Uwer kennis te moeten brengen. De afschaffing van alle herhaling uit onze Sabbathscholen achtte ze eene zaak van te groot gewicht voor hare bevoegdheid.

Aan het begin van haar werk heeft Uwe commissie lang gecorrespondeerd met de uitgevers van The Banner en De Bode, alsmede de Commissie voor eigen Engelsche Lessen, teneinde met de Zondingslessen afbeeldingen uit het zondingsveld ter illustratie gedrukt te krijgen. Daar Uwe commissie over geen gelden beschikt, mocht ze hierin haar doel niet bereiken. Mocht U dit hulpmiddel ter opwekking der belangstelling in de Zending de moeite waard achten, dan oordeelt Uwe commissie, dat daarvoor pl.m. \$50.00 (\$25.00 per jaar) beschikbaar te stellen zijn.

Met het oog op eene herbenoeming of benoeming van leden voor deze Commissie wenschen we Uwe aandacht te vestigen op het feit, dat de redactie der Sabbathschoollessen voor The Banner uit de handen van Ds. Kromminga is overgegaan in die van Ds. Zwier. Indien Uwe Commissie voor het opstellen van een eigen Sabbathschool-rooster niet ge-

reed is, of indien de invoering van zulk een eigen rooster wegens verderen voorbereidenden arbeid moet wachten, zal er weer eene Commissie voor Zendingslessen moeten benoemd worden, en verzoeken we, bij die benoeming met bovengemeld feit te rekenen.

Nog spijt het ons dat de Zendingsles uit ons eenig officieel kerkelijk blad, De Wachter, is genomen.

Met eerbied onderworpen,

Uwe Commissie,
D. H. KROMMINGA,
J. W. BRINK,
-LEE S. HUIZENGA.

RAPPORT VAN DE COMMISSIE TOT BEOORDEELING VAN DE PSALMITGAVEN VOOR GEBRUIK IN ONZE AMERIKAANSCH-SPREKENDE KERKEN.

Aan de Synode der Chr. Geref. Kerken, 1914, Chicago, Ill.
Eerwaarde Broeders:—

Uwe Commissie heeft de eer te rapporteeren dat zij onderzocht heeft:

1. The Psalter of the U. P. Board of Publication.
2. The Psalms, New Metrical Version, with tunes New and Old, by Rev. Henry Van der Werp.

Tot ons leedwezen kunnen wij geen eenparig advies uitbrengen. Rev. Hofker, die slechts op de eerste, voorloopige samenkomst der commissie tegenwoordig kon zijn, meent van gedachte met de overige leden der Comm. te moeten verschillen. ZEW. is van oordeel dat het boek van Rev. H. Van der Werp de voorkeur verdient, om de volgende redenen:

- “1. De muziek is mijns inziens meer aantrekkelijk en gewijid dan van de U. P. Psalter.
2. Het bevat een aanzienlijk getal bekende zangwijzen, door ons volk geliefd. Daardoor is het bijzonder geschikt voor den overgang.
3. Het heeft genoegzame variatie van melodieën en niet zoovele korten van vier regels als de U. P. uitgave.
4. Het heeft vele verzen tusschen de muziek, en de tweede uitgave zal er nog meer hebben.
- 5. Dit boek bevat ook de gezangen, onze belijdenisschriften (tweede uitgave) en daarbenevens de 52 Hymns thans bij onze Amerikaansch-sprekende gemeenten in gebruik.
6. Dit boek ziet er netjes uit, de band is goed, papier en druk zijn zeer goed.
7. Dit boek is het onze en kunnen wij desverkiezende te eeniger tijd veranderen.

Hoewel ik aan het boek van Rev. H. Van der Werp de voorkeur geef, stem ik toe dat ook de U. P. Psalter aanbevelenswaard is en wensch daarom de Comm. den wenk te geven beide uitgaven voor gebruik in onze kerken aan te bevelen.”

Uwe Comm. kan zich in dit door Rev. Hofker voorgestelde compromis niet vinden, want het is hare overtuiging dat het Psalmboek van Rev. H. Van der Werp voor geregeld gebruik in den openbaren eeredienst ten eenenmale ongeschikt is.

Voor wij de gronden voor deze conclusie aangeven, willen wij mededeelen, dat door ons het oordeel van onze Amerikaansch-sprekende gemeenten in zake deze materie ingewonnen werd. Geen der gemeenten, die ons van antwoord dienden, wenscht de uitgave van Rev. v. d. Werp te gebruiken. In de derde gemeente van Roseland wordt de U. P. Psalter reeds gebruikt, met groote voldoening. In de avonddiensten van de 9de St. gemeente, Holland, is de uitgave van V. d. W. thans in gebruik. Het oordeel van den kerkeraad dier gemeente luidt als volgt: „It is good as far as it goes, but it lacks variety. There is too much sameness in Rev. v. d. W.'s book. Some of the pieces are undoubtedly of a high order, but the book does not give enough as a Psalter for regular church-service.”

Uwe Comm. heeft beseft dat zij in deze zaak gevaar liep subjectief te zijn in haar oordeelen. Om te voorkomen zich onbewust door mogelijke vooringenomenheid voor het eene en antipathie tegen het andere boek te laten leiden, heeft zij zich voor de vraag gesteld: Welke zijn de voornaamste vereischen, wat de muziek betreft, voor een Psalter? Aan de door ons gevonden vereischen hebben wij gepoogd beide psalmuitgaven onbevooroordeeld te toetsen.

I. **Eenvoud** is ongetwijfeld een eerste vereischte voor het gemeentelijk gezang. Melodieën met een ingewikkelde, afwisselende zangmaat of stijl zijn, hoe schoon zij ook mogen wezen, voor gebruik in den openbaren eeredienst ondoelmatig. De muziek mag niet zoo moeielijk zijn voor den ongeoeffenden zanger, dat zijn aandacht van den psalm als zoodanig wordt afgeleid. De Schrift wil dat alle elementen in den eeredienst **stichtelijk** zullen zijn. Wat dit aangaat zouden wij beide uitgaven kunnen aanbevelen, hoewel wij in dezen aan de U. P. Psalter de voorkeur geven. Men zal ontdekken, dat de melodieën in dit boek, dooreen genomen, zich gemakkelijker laten zingen dan de zangwijzen door Rev. v. d. W. opgesteld.

II. Psalmwijzen voor gemeentelijk gebruik bestemd moeten vooral **klassiek** zijn, van den eersten rang, degelijk en diep. Oppervlakkige, sentimenteele melodieën geven geen

waarborg van duurzaamheid. Het getjangel van vele „Gospel-songs” mag in een psalmboek waaruit jaren aaneen elken Zondag gezongen wordt, niet geduld. Slechte zangwijzen blijven niet frisch, boeien wellicht wanneer men ze voor de eerste maal zingt of hoort, doch worden bij herhaald gebruik vervelend.

Wij hebben getracht beide uitgaven, ons ter beoordeeling voorgelegd, ook aan dezen eisch te toetsen. Onzes inziens is het muzikaal gehalte van de uitgave van v. d. W. vrij goed. Wij aarzelen niet sommige van ZEw.'s eigen composities als zeer schoon te roemen (bijv. Ps. 5, 6(II), 22(I), 79, 110, 111). Op uitnemende wijze vertolken zij de gemoedstemming des dichters. Anderen zijn minder goed en minder origineel. Over het algemeen beveelt zich de muziek van Rev. v. d. Werp aan, omdat het gevoelvol en verheven is. De akkoorden zijn zacht en zoet. In de melodieën komen verrassende, soms abrupte, te snelle wendingen voor. De melodieën van anderen overgenomen, zijn in 't algemeen niet slecht gekozen. Bij een vergelijking van deze uitgave met de U. P. Psalter ontdekken wij echter dat er in laatstgenoemd boek zangwijzen voorkomen van schier al de componisten in de uitgave van v. d. W. vertegenwoordigd: Bastiaan, Nichol, van Sant, Van der Werp en een paar anderen uitgezonderd. De zangwijzen van de U. P. Psalter zijn klassiek en mitsdien duurzaam. Ieder die deze uitgave grondig onderzocht en een goede muzikale smaak heeft, zal dit toestemmen. De namen van componisten van den eersten rang als Beethoven, Hayden, Donizetti, Mendelsohn, Mozart, Spohr en vele anderen zijn waarborg voor de degelijkheid van de U. P. uitgave. „De wijzen zijn zonder uitzondering overgenomen uit de beste muzikale werken, van de oud-klassieke, zoowel als van de thans beroemde toonkunstenaars. Elk stuk draagt het kenmerk van den meester; geen enkel stuk dat van „amateurishness” kan worden beschuldigd.” Aldus G. Winsemius, organist te Grand Rapids en lid dezer Commissie.

III. Een derde zeer belangrijk vereischte is **Variatie**: een zoo groot mogelijk getal componisten en melodieën. Wie bedenkt dat een Psalter jaren lang dienst moet doen zal dit gereedelijk toestemmen. Gewenscht is het, dat niet één melodie twee of meermalen voorkomt, want de schoonste wijs wordt na te veel gebruik centonig. Noodzakelijk is het dat slechts een betrekkelijk klein getal melodieën van denzelfden componist worden geplaatst. Niemand zou er b.v. aan denken al de zangwijzen voor een gemeentelijken psalm- of ge-

zangbundel zelfs door den bekwaamsten toonkunstenaar te laten vervaardigen, evenmin en nog minder dan dat men een Bijbelvertaling zou verkiezen die door een persoon werd gemaakt. Een psalmboek moet het werk zijn van velen en mag geen individueelen stempel vertoonen.

In dit opzicht beveelt zich de U. P. uitgave zeer aan. Zij bevat een schat van melodieën, 436 in getal, waarvan niet één twee of meermalen voorkomt, en is het produkt van 228 toonkunstenaars. De uitgave van v. d. W. bevat slechts 94 melodieën, het produkt van hoogstens 46 componisten—wij zeggen **hoogstens**, want het is niet waarschijnlijk dat de 25 melodieën in dit boek, waarvan de vervaardigers niet genoemd worden, van even zoovele componisten afkomstig zijn. Van deze 94 zangwijzen zijn 40, dus bijna de helft, van de hand van Rev. v. d. Werp. Op deze 94 moeten 212 no.'s worden gezongen. Slechts 37 van de 94 komen eenmaal voor. De overigen twee, drie, vier, vijf en zelfs zeven maal! Duidelijkheids-halve vatten wij het bovenstaande in de volgende tafel van vergelijking samen:

1. Gezangen:	U. P. Uitgave 436.	V. d. W. Uitg. 212
2. Zangwijzen:	U. P. Uitgave 436.	V. d. W. Uitg. 94
3. Componisten:	U. P. Uitgave 228.	V. d. W. Uitg. 46
		(hoogstens)
4. Repetities:	U. P. Uitgave 0.	V. d. W. Uitg. als volgt:
Wijze Ps. 4, 85		ieder 7 maal
“ “ 3, 7, 28, 31(II), 36, 94(II)		“ “ 5 “
“ “ 18, 20, 31 (I), 34, 38, 39, 50, 59, 95 (II)		“ “ 4 “
“ “ 1, 8, 9, 12, 15 (I), 19, 26, 30, 65, 66(II), 68(II), 69(II), 77, 97, 117....		“ “ 3 “
“ “ 2, 11, 13, 21, 22(II), 22(III), 23(I), 23(II), 42(II), 42(III), 43, 45 46(II), 47, 49, 53, 72(III), 86(I), 86(II), 87, 89(II), 104, 107.....		“ “ 2 “

Het wil ons voorkomen dat de uitgave van v. d. W. wegens gebrek aan variatie, niet geschikt is om als Psalter in onze Amerikaansch-sprekende kerken dienst te doen. Het boek werd trouwens niet met dit doel opgesteld. Men bedenke dat een Psalter voor lang gebruik bestemd is; 15, 20 jaar en wellicht nog langer, 8 maal elken Zondag, benevens op feestdagen en bijzondere gelegenheden. Verplicht de Synode onze Amerikaansch-sprekende kerken tot de invoering van de

uitgave van v.d. W., dan zullen 94 melodieën, bijna de helft waarvan door een persoon gecomponeerd zijn, al die jaren dienst moeten doen. De Synode kan zich voorstellen hoe ongaarne deze gemeenten daartoe genoodzaakt zouden willen worden.

IV. **Gepastheid** is een vierde vereischte, waarop wij de aandacht vestigen. Psalmwijzen moeten statig en stemmig zijn. Uit dit oogpunt kan er tegen geen van de uitgaven onder bespreking bezwaar zijn. Gepastheid wil echter ook zeggen dat er overeenstemming moet zijn tusschen elken psalm en de melodie waarop men dien zingt. Twee psalmen mogen niet op dezelfde wijs worden gezongen, tenzij de strekking van beide ongeveer dezelfde is. Een treffend voorbeeld van ongepastheid, in dezen zin, vinden wij in ons Holl. Psalmboek, waar Ps. 74 (een klaagzang) en Ps. 116 (een danklied) op dezelfde wijs gezet zijn. Dergelijke voorbeelden vinden wij ook in de uitgave van v. d. W. De melodie van den fieren tweeden psalm past niet bij den inhoud. Psalmen 4, 10, 14, 52, 109, 137 en 142 hebben dezelfde zangwijze. Psalm 4 is een avondlied van vertrouwen op God. Psalm 10 is een bede van den dichter om wraak over zijne vijanden. In Ps. 14 klaagt David over de verdorvenheid van het menschelijk geslacht. In Psalmen 52 en 109 roept dezelfde dichter Gods toorn in over hoovaardige boosdoeners. Psalm 137 is een treurzang. Psalm 142 een gebed van David toen hij in benauwdheid was en droefheid zijn hart vervulde. Voor dezen Psalm is de wijze **Hamburg** zeer passend en wordt dan ook in de U. P. Psalter zoowel als in de uitgave van v. d. W. aangegeven. In den 4en Psalm is echter des dichters hart rustig, geloovig; daar wordt een andere melodie vereischt om zijne stemming te vertolken (vergelijk de wijs op dezen psalm in de U. P. Psalter). De bekende, zeldzaam schoone wijs van „**In the Cross of Christ I Glory**” heeft Rev. v. d. W. gezet op Ps. 38, 119(VII), 119(XVI) en 128. Uitnemend past deze wijs bij den 38sten, doch niet bij den 128sten psalm.

De U. P. Psalter beveelt zich inzonderheid aan, omdat de meeste psalmen in „sections” verdeeld zijn, ieder met een eigen melodie. In vele psalmen toch wisselt de gemoedsstemming af: aan het begin klaagt de dichter, aan het slot jubelt hij. Klaag- en lofliederen zingt men niet op dezelfde wijs.

IV. Eindelijk moet ook gelet op de **Algemeene Bruikbaarheid** van een Psalmboek: druk, formaat, band, prijs, inhoudsopgave enz.

Van beide uitgaven zijn formaat en druk goed. De band van de U. P. Psalter is hechter en duurzamer en de prijs goedkooper dan van de uitgave van v. d. W.

Het volgende apparaat, aanwezig in de U. P. Psalter, ontbreekt geheel in het andere boek:

1. Een **topical index**, zeer ten dienste van den predikant en van allen die vergaderingen leiden, waar psalmen worden gezongen.

2. Een **metrical index**, zoo ingericht, dat men terstond kan zien welke verschillende psalmen op dezelfde wijs kunnen gezongen worden. Dit is een zeer gewenscht iets. Een moeilijke wijs kan dan gemakkelijk door een andere worden vervangen.

3. Een **index of composers and sources**, waar men de verschillende melodieën van denzelfden componist onder één rubriek vindt.

4. Een **alphabetische index** der verschillende zangwijzen:

5. Een **index van iederen eersten regel** en van speciale regels, in de berijming voorkomende.

In deze eenigszins teedere zaak, waar één van de onzen in betrokken is, heeft Uwe Comm. er naar gestreefd alle **sentiments overwegingen** ter zijde te stellen en de twee psalmuitgaven, die wij geroepen waren te beoordeelen, naar haar innerlijke waarde te schatten. Dat het werk van een broeder uit eigen kring aanmoediging verdient; dat de invoering van zijne uitgave den band met onze Holl. sprekende gemeenten en met de historie van de Geref. kerken zal bestendigen; en daartegenover, dat wij door aanvaarding van de U. P. Psalter ook in ons psalmgezang iets zouden openbaren van de eenheid der Calvinistische; vooral de psalmzingende, kerken in ons land—in dit alles ligt waarheid, doch met zulke argumenten vordert men weinig.

Geve de Koning der Kerk U, Eerw. broeders, afgevaardigden ter Synode, de onmisbare leiding des Heiligen Geestes in deze en andere voorkomende zaken.

De Commissie Voornoemd,

H. JURGENS,

H. J. KUIPER, Secr.,

K. POPPEN,

G. WINSEMIUS.

RAPPORT DER COMMISSIE IN ZAKE VOORKOMING VAN VERSTROOING VAN ONS HOLLANDSCH VOLK.

Waarde en Eerwaarde Broeders:—

Toen de Synode van 1912 gevraagd werd om „pogingen in het werk te stellen om de verstrooiing van ons Hollandsch volk zooveel mogelijk te voorkomen door het formeeren van een Bureau van Informatie ten behoeve van hen die verhuizen”, werd door haar eene commissie benoemd om „deze zaak te onderzoeken en de volgende Synode van rapport te dienen.” (Acta 1912, p. 28).

Uwe Comm. heeft getracht aan deze opdracht der Synode te voldoen en biedt U in korte trekken de vrucht van haar onderzoek aan, benevens haar advies wat in dezen te doen.

I.

Allereerst dient een kort woord gezegd te worden aangaande de **verstrooiing**, en wat wij dienaangaande hebben bevonden.

„Verstrooiing” drukt een toestand uit die, welbeschouwd, **vreeselijk** is. Het zegt niets minder dan dat menschen, vroeger onder bearbeiding zoo al niet lidmaten der kerk, door verhuizing naar elders grootendeels of geheel daarvan ontstoken zijn. Wat dat beteekent kunnen velen zich wellicht moeilijk voorstellen. Het houdt in, dat kinderen van zulke menschen in groote onkunde aangaande God en zijnen dienst opgroeien, dat men langzamerhand al meer gaat leven voor den tijd en het tijdelijke, dat het geestelijk leven bij hen waar 't aanwezig is op zeer laag peil komt te staan, dat men voor de eere Gods zonder beteekenis is, en dat niet zelden geheele gezinnen van God en zijnen dienst vervreemd raken. Die zoo iets met eigen oog zag, vindt voor dien toestand geen woord dat beter het karakter er van aanduidt dan „**vreeselijk**.”

In een land van groote afmetingen gelijk het onze geraakt men zeer gemakkelijk verstrooid. 't Is dan ook niet zoo, dat er maar enkelen zijn die onder de verstrooiden moeten gerekend worden; neen, er zijn, vooral in 't verre Westen en Noord-westen, honderden verstrooide gezinnen. Het juiste getal kan natuurlijk moeilijk genoemd worden, maar we kunnen veilig zeggen, dat in Canada en in de Noord-westelijke en Westelijke Staten minstens 3000 gezinnen zijn, benevens honderden ongehuwde volwassen personen, die, Gereformeerd van

afkomst, nu „verstrooiden” zijn. Daar komt dan nog een zeer groot getal van Hollanders bij, die voorheen min of meer godsdienstig waren en nu van alle godsdienst als vervreemd leven.

Indien dezulken, die zelf gaarne onder kerkelijke bearbeiding zouden zijn, voorheen onder goede leiding waren bijeen geschaard in groepjes, we zouden nu, alleen west van de „Rocky Mountains”, zeker wel een tiental kerken van pl.m. 50 gezinnen ieder, meer kunnen hebben. En dat beteekent niet alleen zooveel meer kerken van onze gemeenschap; maar dat beteekent heel wat minder geestelijke en ook minder maatschappelijke ellende. En dat is gewis iets waarop we als kerken hebben te letten. Is het onze roeping de verstrooiden te bearbeiten, dan is het zeker niet minder roeping om deze verstrooiing in tijds te keeren, indien zulks mogelijk is.

De **oorzaken** voor deze verstrooiing zijn reeds herhaaldelijk in onze bladen besproken, en mogen geacht worden wel bekend te zijn. Een enkel woord hierover is voldoende. Ze liggen aan de zijde der verstrooiden zelve in deze drie zaken: **onkunde, geestelijke belangeloosheid en geldzucht**. Een dezer drie, en soms alle drie samen, is oorzaak der verstrooiing. Bij deze subjectieve oorzaken sluiten zich twee andere aan: **verleidelijke voorstellingen van winzuchtige landagenten en onachtzaamheid der kerkeraden**. Menig landagent heeft zich-zelfen trachten te verrijken ten koste van allerlei ellende, die hij wel wist dat over de menschen, die hem geloofden, komen zou. En wat de onachtzaamheid van kerkeraden betreft moet gezegd worden, dat ze gewoonlijk weinig of geen notitie nemen van het verhuizen hunner leden, en veel minder nog is er een poging gedaan om **leiding** te geven aan de immigratie van ons volk. Ware dit laatste maar gedaan, er zouden heel wat minder verstrooiden zijn; en bijgevolg zouden wij vrij zijn van een groot deel van het zoo moeilijke, kostbare en gedeeltelijk vruchteloos Inwendige Zendingswerk.

Ware nu het einde van dit verstrooid-worden te zien, we zouden alleen onze krachten hebben in te spannen om het verstrooide te vergaderen en te verzorgen. Maar de verstrooiing gaat steeds door. En nu de trek naar Canada en 't verre Westen toeneemt, neemt onvermijdelijk de verstrooiing ook toe, tenzij er iets gedaan wordt om het te keeren. Op de vraag of er iets gedaan **kan** worden in dezen kan uwe Comm. bevestigend antwoorden, en geeft dienaangaande nu in de tweede plaats haar advies, met den wensch en het dringend verzoek aan de Synode om in den geest van dit advies te besluiten omtrent deze zaak.

II.

1. Er worde alom in onze kerken **gewaarschuwd** tegen verhuizen uit zucht naar meerderen rijkdom, en zonder goed op de hoogte te zijn en te rekenen met de vooruitzichten wat betreft kerkelijke en geestelijke bearbeiding.—Die zich naar andere streken begeeft dient zichzelven niet alleen af te vragen of hij biddend rekening houdt met Matth. 6:33, maar moet ook door den kerkeraad hiernaar geyraagd worden.

2. Uit onze kerkelijke bladen moeten geweerd blijven alle land-advertenties van personen die uit den verkoop van zulk land winst halen, tenzij zulk land wordt aangeboden in eene omgeving genoegzaam bevolkt om een vertrouwd oordeel te kunnen erlangen.—De land advertenties doen onnoemelijk veel kwaad. Zij brengen velen aan het trekken en dwalen. Zij doen ons als kerk bij velen in een kwaden reuk staan.

3. Daar het verhuizen van ons volk **niet kan** en ook **niet moet** gekeerd worden, benoeme de Synode eene Comm. die belast wordt om te voorkomen—zooveel mogelijk—dat verhuizing op verstrooiing uitloopt. Dit geschiede aldus:

a. **Deze Comm. bestaat uit** (minstens) **drie personen**. Verkiezelijk is, dat daarvoor ook een „business” man en een landbouwer worden gekozen. Er worde voor gezorgd dat alle leden werkelijk belang stellen in deze zaak, en dat de meerderheid der Comm. met Westersche toestanden vrij goed op de hoogte is. Voorts dienen de leden dezer Comm. niet ver van elkander te wonen, opdat ze soms gemakkelijk kunnen confereeren.

b. **Het werk van deze Comm. zij:**

1. Ons volk dat verhuizen wil kosteloos van **vertrouwbaar advies** te dienen betreffende geestelijke en stoffelijke vooruitzichten in verschillende Westersche Staten en Canada.

2. Zooveel mogelijk **kolonisatie bevorderen**.

c. Daartoe kan de Comm. aldus werkzaam zijn:

1. Door correspondentie met vertrouwbare personen—inzonderheid met onze Zending-leeraars in 't Westen, of, in gewichtige gevallen, door persoonlijk onderzoek door minstens twee leden der Comm., moet zij zich zoodanig met de zaken op hoogte stellen, dat zij **vertrouwbaar advies** kan geven.

2. In de bladen moet de Comm. den toestand der verstrooiden bespreken, om zodoende het volk tot meer

bedachtzaamheid op te wekken wat betreft het kiezen van een nieuwe woonplaats.

3. Kerkeraden verzoeken dat zij personen die verhuizen willen aansporen om inlichtingen bij de Comm. te vragen. Tevens aan kerkeraden verzoeken den secretaris der Comm. ten spoedigste kennis te geven van het verhuizen hunner leden, met opgave van naam en adres.

4. De Classicale Inw. Zendings-commissies zooveel mogelijk op de hoogte houden met naam en woonplaats van allen die verhuizen en van verstrooiden.

5. Haar adres geregeld publiceeren in de bladen door ons volk gelezen, met verzoek aan belangstellenden om advies te vragen.

d. De kosten aan dit werk verbonden te bestrijden uit de Alg. Kas der Inw. Zending.

Deze korte bepalingen acht Uwe Comm. voldoende om het werk dezer Comm. ter voorkoming van Verstrooiing er naar te regelen. Nu reeds alles in bijzonderheden te regelen en te reglementeeren is niet mogelijk en niet gewenscht. De nooden en omstandigheden zullen vervolgens duidelijker den weg wijzen.

Moge de Synode wijsheid ontvangen om ook omtrent deze zaak het rechte besluit te nemen.

Uwe Commissie,
J. BOLT,
P. J. HOEKENGA,
A. J. BRINK.

RAPPORT VAN DE COMMISSIE IN ZAKE EEN EIGEN ZENDING ONDER DE JODEN.

Eerwaarde Vaders en Broeders:—

Uwe Commissie heeft de eer en het genoegen het volgende rapport der Synode aan te bieden. Volgens de opdracht der Synode zou een eigen zending onder de Joden voorbereid worden en als plaatsen voor dezen arbeid waren we gebonden aan de North West branch der Chicago Mission en aan Paterson, om aldaar de Hebrew Mission als Kerk over te nemen.

In overeenstemming met deze opdracht werd dan ook op de eerstgehouden vergadering te Chicago besloten om in onderhandeling te treden met den Board der Chicago Hebrew Mission over de mogelijkheid en wenschelijkheid der aankoop van de N. W. branch der C. H. M. Een onderzoek zou tevens ingesteld worden of er ook mogelijkheid zou bestaan om zendingswerk te beginnen in verband met de destijds pas gestichte gemeente aan 12th St. Aan de Paterson Hebrew Mission zou geschreven worden op welke voorwaarde die Mission het eigendom onzer Kerk zou kunnen worden.

Eene gelegenheid om in verband met de 12th St. gemeentelijke zendingswerk te beginnen, werd niet gevonden.

Op onze vraag aan de C. H. M. over de aankoop der N. W. branch rapporteerde eene commissie dier Mission op onze tweede vergadering ongeveer als volgt: Ofschoon de Board der C. H. M. geene begeerte heeft om handel te drijven in des Heeren werk—„to commercialize the Lord's work”—heeft hij toch de overtuiging dat hetgeen na jaren arbeid tot stand kwam, bij eventueele overdracht aan onze kerk, voor ons wel finantieele waarde zou hebben. Weshalve moest h.i. de huidige verkoops prijs groot genoeg zijn om de gemaakte onkosten, gedurende den vijf-jarigen arbeid, te dekken. De oorspronkelijke koopprijs van het gebouw met drie verdiepingen, waar de branch thans gevestigd is, was \$8400. Aan verbeteringen—verwarmingstoestel, cement kelder en stoep, dak, sidewalk en zoldering (metal ceiling)—werd de som van \$825 besteed. De koopsom plus de verbeteringen alsmede de belastingen voor water en eigendom beliep in het geheel \$11,224.29.

Geen bepaalde verkoops prijs werd toen vastgesteld, doch de gedachte werd uitgesproken dat in geval van verkoop niet minder dan van \$16,000—\$20,000 zou verwacht worden.

In geval dat onze Kerk de **branch** voor een periode van drie jaren voor hare rekening zou willen nemen—d.w.z. de salarissen aan het personeel uitkeerde, de interest der hypotheek op het gebouw en het onderhoud bekostigde—zou de Board er in bewilligen dat een „Joint Committee”—een commissie van hen en van ons—zou samenwerken. Doch ook dan wenscht de Board waarborg te hebben, dat de arbeid door hen behoorlijk gecontroleerd kon worden, dewijl door onkunde en onervarenheid de tot stand gebrachte arbeid in korten tijd in verval zou kunnen geraken.

Naar aanleiding van al het gehoorde vond uwe Commissie geene vrijmoedigheid om de aankoop der N. W. branch der C. H. M. aan te bevelen. Later ontvingen we een officieel schrijven van den Board, waarin gewezen werd op de gevaarlijke gevolgen die, door verandering van zendingspersoneel enz., voort zouden kunnen vloeien uit zulk eene overdracht der branch, temeer waar ze nu in een bloeienden toestand verkeert. De Board besloot derhalve de branch niet aan ons over te doen. Het schrijven behelsde tevens een dringend verzoek om den steun, in het verleden zoo ruimschoots genoten, te blijven schenken, en die zoo mogelijk nog te vermeerderen.

Temeer waar de \$50,000 nalatenschap van den zoo vroeg gestorven millionair-zendingeling Wm. Borden, dien de Heere op weg naar zijn zendingsveld wegnam—niet verkregen kan worden voor dat zijn jongste zuster mondig zal zijn—d.i. na een paar jaren. Het ligt natuurlijk niet op den weg uwer Commissie om dit verzoek in te willigen.

Op ons schrijven aan de Paterson Hebrew Mission verklaarden zich de trustees dezer mission bereidwillig deze aan onze Kerk over te dragen, op alleszins aannemelijke voorwaarden. Uwe Commissie kan dan ook met volle vrijmoedigheid tot deze overname adviseeren. En waar sedert onze laatste commissievergadering de Classis Hudson de kerkeraden der gemeenten te Paterson aanwees om deze zending onder hun opzicht te nemen, mogen we de hoop koesteren dat onze Kerk eerlang een eigen zending in Paterson zal hebben, geheel in overeenstemming met het in 1912 aangenomen beginsel der zending. (Art. 20, Acta 1912.)

Dewijl deze zending echter slechts \$1000 onderstand van de Kerk zal vragen, zal niet al de steun die onze Kerk kan bieden, op dit punt geconcentreerd behoeven te worden. Uwe Commissie is dan ook van oordeel dat ook in de eerstvolgende

de twee jaren de steun niet geheel van de C. H. M. moet worden onttrokken.

Daarom zou ze adviseeren haar ook voor de volgende twee jaren met \$1000 per jaar te steunen. Dit laat den weg open, om bij mogelijke uitbreiding te Paterson, aldaar de steun te vermeerderen en bij eventueele opening van een mission op een andere plaats, ook daar steun te bieden.

Daar de opdracht uwer Commissie zich slechts tot Chicago en Paterson bepaalde, ligt het o.i. niet op haren weg om op andere velden thans de aandacht te vestigen. Wel mogen we er echter aan herinneren, dat er vele plaatsen zijn waar duizenden en tien duizenden Joden wonen, en waar hoege-naamd geen zendingswerk onder hen wordt verricht. (Zie Acta 1912, pag. 96.)

Door het Synodaal besluit om beide Chicago en Paterson, ook in de verlopen twee jaren, te steunen, werd daar door de onderhandeling met kerkeraden over de roeping en uitzending voor uwe deputaten onuitvoerbaar gemaakt. Met het oog op de over te nemen Paterson Hebrew Mission, zal het alleszins wenschelijk zijn dat een of meer der te benoemen deputaten dezer zending in het Oosten woonachtig zijn.

Zeër veel zal afhangen, voor de toekomst van een eigen zending onder de Joden, van een goed begin. Moge de God der wijsheid u bestralen met zijn Geesteslicht, opdat ook wij als Kerk veel mogen bijdragen tot de verbreiding van zijn heerlijk Evangelie, dat een kracht Gods tot zaligheid is een iegelijk die gelooft, eerst den Jood en ook den Griek.

Dat Evangelie is alleen in staat een dam op te werpen tegen de schrikbarende voortwoekering van het Modernisme, dat ook onder Gods oude Bondsvolk in onzen tijd zoozeer zijn verpestenden adem doet gevoelen.

Met eerbied onderworpen,

Uwe Commissie,

E. BREEN, Pres.,

J. R. BRINK, Secr.,

J. I. FLES,

J. MEETER,

CHAS. KLEINHUIZEN.

INHOUDS OPGAVE.

	Bladz.
Lijst van Deputaten	II
Voorarbeid	V
Theologische School (Rubriek I)	VI
Heiden Zending (Rubriek II)	IX
Joden- en Mohammedanen Zending (Rubriek III)	XI
Publicatie Zaken (Rubriek IV)	XII
Kerken Orde Zaken (Rubriek V)	XIII
Varia (Rubriek VI)	XVII
Bezwaarschriften (Rubriek VII)	XIX
Engelsche Psalmberijming, Classis en Catechismus Ver- taling; (Rubriek VIII)	XXII
Verslagen, (Rubriek IX)	XXIV

RAPPORTEN.

Rapport van de Comm. in zake de Herziening der Kerken- orde	1
Rapport der Comm. voor een Formulier voor de royeering van ongehoorzame Doopleden	31
Rapport van de Comm. ter voorbereiding van Part. Synoden	35
Rapport der Comm. om een Zendingsles om de drie maan- den te introduceeren in plaats van de Herhalings- of Temperance Les	38
Rapport van de Comm. tot beoordeeling van de Psalmuit- gaven voor gebruik in onze Amerikaansch-sprekende Kerken	40
Rapport der Comm. in zake Voorkoming van Verstrooing van ons Hollandsch Volk	46
Rapport van de Comm. in zake een Eigen Zending onder de Joden	50